

Luknja v proračunu

Pred dnevi je bil v Kočevju posvet članov zbora proizvajalcev, predsednikov delavskih svetov in upravnih odborov podjetij, direktorjev, predstavnikov zavodov in ustanov, udeležili pa so se ga tudi zastopniki občinskega komiteja ZK, občinskega odbora SZDL in občinskega sindikalnega sveta. Sklicel ga je občinski ljudski odbor, na njem pa so razpravljali o gradivu za zbornice volivcev, predvsem o proračunu občinskega ljudskega odbora za leto pa tudi o nekaterih postavkah družbenega plana.

V razpravi o letošnjem proračunu je bilo ugotovljeno, da bi se moral zaradi prenosa nekaterih pristojnosti iz višjih organov na komune, zaradi rednega povečanja osebnih dohodkov in drugih prejemkov in še zaradi nekaterih zadev povečati občinski proračun od lanskih 269 milijonov dinarjev na 365 milijonov dinarjev. Pričakovati bi bilo, da bo zaradi vsega tega ostalo letos občinskemu proračunu za povečane potrebe tudi več sredstev. Vendar temu ni tako, saj bo letos od skupnih dohodkov ostalo občini le 35 odstotkov, medtem ko je lani 47 odstotkov. (Prispevki zvezi so se povečali od lanskih 3 na 10 odstotkov, republiki so se znižali od 37 na 35 odstotkov, okraju pa so se povečali od 13 na 20 odstotkov.)

Proračunski izdatki bodo letos povsod porastli. Tako bo za državno upravo letos predvidoma za 23 milijonov več stroškov kot lani (zaradi finansiranja sodišča, ki ga je doslej plačeval okraj, in zaradi prenosa nekaterih pristojnosti iz okraja na občino). Občuten porast (33 milijonov) se predvideva tudi pri dotacijah zavodom, družbenim organizacijam in društvom ter skladu za šolstvo. Zaradi finansiranja vajenskih in drugih šol izven občine bo znašala dotacija šolskemu skladu za ozirom na lani 18 milijonov več. Občutno bodo porastli še izdatki za prosveto (predvsem za štipendije, civilno zaščito itd.), socialno varstvo (predvsem zaradi priznavalnih borcev, ki nimajo pogojev za minimalno pokojnino — to je izplačeval doslej OLO — in zaradi večjih stroškov za domove onemoglih itd.), komunalo (predvsem za elektrifikacijo ter razna vzdrževanja, ni pa tu predvideno vzdrževanje približno 50 kilometrov cest, ki bodo prešle v breme občinskega proračuna), obveznosti do posojil (za nova posojila za trgovsko skladišče, vajenski dom in še nekatere šole).

Zaradi nizke udeležbe na skupnih dohodkih (le 35 odstotkov) in zaradi visokega odliva proračunskega prispevka v druge občine (letos bo znašal okoli 27 milijonov) ter zaradi znižanja dohodka občinskega šolskega sklada (znižali se bodo za 5 milijonov dinarjev), bo treba nujno najti nove vire dohodkov. Na posvetovanju so se odločili za sledeče vire, katere bodo odborniki predlagali in zagovarjali na bližnjih zborih volivcev:

- dopolnilni proračunski prispevek iz osebnih dohodkov naj bi povečali od 5 na 15 odstotkov ali od 1,19 na 3,59 odstotka od neto osebnega dohodka. S tem povečanjem bi zbrali novih 36,6 milijona dinarjev, od katerih bi porabili polovico za šolstvo, polovico pa za gradnjo novega zdravstvenega doma v Kočevju;
- prometni davek naj bi povečali pri prometu na drobno (živila so tu izvzeta) od 4 na 6 odstotkov, kar bi predstavljalo za proračun dodatni dohodek 27,5 milijonov dinarjev;
- prometni davek na vino naj bi se povečal od dosežanih 7 na 20 odstotkov, s čimer bi dobil proračun občine spet okoli 15 milijonov sredstev;
- uvedli naj bi prispevek za finansiranje šolstva, ki bi ga gospodarske organizacije plačevale v breme poslovnih stroškov,

znašal pa bi 0,8 odstotka od bruto osebnih dohodkov. S tem bi občinski proračun pridobil nadaljnih 20 milijonov dinarjev.

V občinski proračun pa bo potrebno kanalizirati še 60 odstotkov sredstev od prispevka iz dohodka komunalnih podjetij, kar zneso 17,4 milijona dinarjev (ki je bil lani dohodek občinskega komunalnega sklada), 10-odstotno lanske proračunske rezerve, kar zneso 20,2 milijona dinarjev ter lanski presežek dohodkov nad izdatki, kar predstavlja 5,6 milijona dinarjev.

Na posvetu je bilo ugotovljeno, da kljub takemu povečanju sredstev proračuna — ki pa še ni zagotovljeno, ker predlogi še niso sprejeti — ostane v proračunu precejšnja luknja. Proračun bi bil namreč zagotovljen le do 86,3 odstotka (sklad za šolstvo pa 85,4 odstotka). Da bi se razlika med predvidenimi proračunskimi dohodki in izdatki izravnala, bo treba zniževati izdatke ali pa doseči večjo udeležbo pri skupnih dohodkih (se pravi, da bi pri delitvi dohodkov med občino, okrajem, republiko in zvezo ostalo občini več).

Razprava je tekla dalje tudi o

Cestni promet v obravnavi

Dne 15. februarja je bila v Kočevju razširjena seja Izvršilnega odbora Zvezne prometne zbornice, sveta za cestni promet — sekcije za LR Slovenijo, na kateri so bili prisotni tudi zastopniki transportnih podjetij Slovenije.

Na osnovi pismenega poročila, ki obravnava problematiko združevanja v cestnem prometu so na tej razširjeni seji sklenili, da skličejo plenum Zvezne prometne zbornice sekcije za Slovenijo, ki bo 24. februarja ob 10. uri na Polževem pri Grosupljem. Sekcija je za plenum pripravila gradivo o delu odborov in o problemih cestnega prometa v Sloveniji. Pripravljenih je tudi več konkretnih predlogov o katerih bo odločil plenum.

V delovanju združenja cestnega prometa ugotavljajo več negativnih pojavov, kot je na pri-

negospodarskih investicijah, ki bodo zaradi pomanjkanja sredstev zelo omejene. Predvidoma se bo nadaljevalo z gradnjo vodovoda (v kolikor bodo podjetja dala potrebna sredstva v obliki vodnega prispevka), začelo se bo z gradnjo zdravstvenega doma v Kočevju (za kar bo prispeval Zavod za socialno zavarovanje 50 milijonov, 18 milijonov pa se bo nabralo v obliki dopolnilnega proračunskega prispevka), nadaljevati bi bilo treba tudi z gradnjo novega mestnega pokopališča in elektrificirati nekatera večja naselja. Gradnja stanovanj se bo nadaljevala v približno enakem tempu kot v preteklem letu. Nekatera druga, že začeta dela, kot na primer gradnja doma telesne kulture, pa bo treba ustaviti. Prav tako ne bo mogoče začeti graditi klavnice in nekatere druge objekte (razen če bi za te objekte prispevala v obliki združenih sredstev potrebna denarna sredstva podjetja).

Pri gospodarskih investicijah bo iz občinskega investicijskega sklada zagotovljeno samo posojilo za Kemično tovarno, ki ima vse pogoje (zaradi prejetih posojil iz skladov republike), da bo začela obratovati že letos. Ostale gradnje bodo šle iz skladov podjetij, lahko pa tudi iz skladov okraja, republike ali zveze. O problemih občinskega proračuna in še posebej sklada za finansiranje šolstva kakor tudi o negospodarskih in gospodarskih investicijah že razpravljajo kolektivi in zbori volivcev. Sklepe bodo posredovali občinskemu ljudskemu odboru, ki bo na njihovi podlagi izdelal ustrezne odloke.

Streli poslušajo poročilo predsednika obč. strelskega odbora (glej članek na 2. strani)

Letna konferenca ZK na Rudniku v Kočevju

V nedeljo, 18. februarja so člani ZK Rudnika Kočevje razpravljali o problemih dela v kolektivu. Analizirali so dobre in slabe strani aktivnosti članov ZK, uspehe in neuspehe, ki so jih dosegli v preteklem letu, kakor tudi organe samouprave in delo ostalih družbenih organizacij.

Delovni kolektiv Rudnika je eden od najstarejših delovnih kolektivov v Kočevju. V njegovem sestavu so stari revolucionarni kadri, ki so šli skozi vso revolucionarno pot našega razvoja v predvojnih in povojnih letih. Poročilo, še bolj pa razprava, sta s konkretnimi primeri prikazala stanje, ki je na Rudniku. Kolektiv je bil v lanskem letu vsled objektivnih vzrokov v precej velikih težavah zaradi prodaje premoga, kar je povzročilo še vrsto drugih vprašanj in problemov.

Na Rudniku so že od začetka leta 1960 delale dobro organizirane ekonomske enote, ki so samostojno gospodarile s svojimi osnovnimi sredstvi. V drugem polletju lanskega leta pa so zaradi deževja in slabe prodaje premoga pripeljale površinski kop v negativen rezultat. Dohodek rudarjev na površinskem kopu se je zmanjšal in prizadevnost organov samoupravljanja je popustila. Kolektiv se je to prikazovalo kot trenutna slabost, ki pa ni popustila in komunisti so energično zahtevali rešitev tega vprašanja. Tako so površinski kop ukiniteli in trije sloji premoga, ki so se odkopa-

vali na površinskem kopu, se bodo odkopavali sedaj jamskim potom. Vodstvo Rudnika je o vsem tem premalo ukrepalo in tudi premalo upoštevalo predloge kolektiva, ker se je v večjih primerih pokazala tudi samovoljna posameznikov v reševanju teh vprašanj.

Kolektiv je vložil vse svoje napore za rekonstrukcijo Rudnika in zbral 50% vseh investicij, ki so znašale 260 milijonov iz lastnih sredstev. V poletnih mesecih lanskega leta je nastal zastoj v prodaji premoga, ker so kupec odpovedali dobavo. Tako je slaba prodaja v poletnih mesecih, večji proizvodni stroški zaradi preusmeritve površinskega kopa v jamskega, vse to je povzročilo, da je kolektiv v 9 mesecih lanskega leta dosegel le 65% letnega plana. Pri delitvi čistega dohodka je ostalo za sklade samo 530.000 din.

Pri vseh teh vprašanjih so komunisti premalo storili, da bi se bilo to stanje popravilo. Predolgo so čakali, da bo od nekod prišel in jim to rešil. Potem so pa le spoznali, da je rešitev v samem kolektivu in so s kolektivom to tudi začeli reševati, da se je stanje sedaj izboljšalo in popravilo. Člani ZK kot celota so morali v organih samo-

upravljanja resno nastopiti, da so se začele zadeve urejati.

Konferenca je dovolj jasno nakazala to, da bodo morali komunisti mnogo bolj povečati aktivnost v organih upravljanja, ker so odgovorni za izvajanje nalog, ki obstojajo. Del komunistov v teh organih je še vedno preveč pasiven in samo formalno sodeluje. Samovoljno posameznikov je potrebno odpraviti. Skrbeti se mora tudi zato, da se bodo sklepi, ki jih sprejemajo organi samoupravljanja, tudi izvajali.

Sindikati na Rudniku se je premalo zanimal za vsa pereča vprašanja in probleme, ki so obstojali. Ni naloga sindikata v preskrbovanju ljudi z ozirom na malico, to naj opravijo organi družbene prehrane. Sindikat ima za reševati dovolj drugih organizacijskih vprašanj.

Brez dvoma je, da je kolektiv Rudnika dosegel kljub vsem tem slabostim v svojem delu velike uspehe, če računamo na to, da je iz kolektiva odšlo skoro 200 članov v zadnjem času, proizvodnja pa je ostala na istem nivoju.

Osnovne organizacije ZK na Rudniku so bile preveč zaprte v okvire svojega področja dela. Reševale so razne notranje odnose in niso videle drugih večjih nalog, ki so bile pred njimi.

Konferenca je nakazala še celo vrsto vprašanj, katere bo moral rešiti kolektiv Rudnika in njegovi organi pri vprašanju proizvodnje in dela organov in organizacij.

Volivci podprli predlog

V peto volilno enoto industrijske skupine, ki je imela zbor volivcev pretekli torek, spadajo podjetja Elektro, Kemična tovarna in Kočevski tisk. Udeležba na zboru je bila slaba, saj se ga je udeležilo od približno 140 volivcev le okoli 30. Največ jih je bilo iz podjetja Elektro, samo trije iz Kočevskega tiska, iz Kemične tovarne pa nobeden.

Na zboru volivcev so razpravljali o proračunu in družbenem planu za leto. Proračun občine naj bi se namreč predvidoma povečal od lanskih 269 milijonov dinarjev na 365 milijonov dinarjev. Tako povečanje proračunskih izdatkov bo nastalo zaradi prenosa nekaterih pristojnosti in služb iz okraja na občino, zaradi finansiranja srednjih strokovnih in vajenskih šol, zaradi finansiranja sodišča in še nekaterih drugih stvari, kar je doslej finansiral v glavnem okraj. Pristojnosti so bile prenešene na komuno, hkrati pa ne tudi sredstva, s katerimi je prej predvsem okraj finansiral te

službe. Pričakovati bi bilo, da bo zdaj udeležba okraja, republike in zveze na skupnih dohodkih manjša in da bo ostalo zato več sredstev komuni. Vendar temu ni tako, saj se je zmanjšala za 2 odstotka le udeležba republike, medtem ko se je udeležba zveze in okraja povečala za 7 odstotkov. Vse to pa ima za posledico da bo ostalo občini od skupnih dohodkov namesto lanskih 47 odstotkov, le 35 odstotkov ali 12 odstotkov manj.

Da bi vsaj delno zmanjšali vrzel v proračunu, je občinski ljudski odbor predvidel nove datjave: dopolnilni proračunski (Nadaljevanje na 2. strani)

Na seji Izvršilnega odbora Zvezne prometne zbornice, sekcije za LRS v hotelu Pugled — Kočevje

Strelci brez strelišča

Pred dnevi je bil v Kočevju občini zbor strelcev. Razen članov strelskih družen in ostalih gostov sta se ga udeležila in sodelovala v razpravi tudi sekretar Okrajnega strelskega odbora Rudi Matko in sekretar Okrajnega zbora ZROP tovariša Podlogar.

V občini Kočevje je 5 strelskih družen, ki štejejo skupno 306 članov. Največ strelcev je vključenih v strelsko družino Kočevje-mesto, in sicer 136. V poročilu in razpravi je bilo ugotovljeno, da se v nekaterih krajih pogoji za ustanovitev novih strelskih družen. Hkrati bi se povečalo tudi število članov. Družine bi se naj prizadevale, da bi sprejele v svoje članstvo čimveč pionirjev, mladine in žensk. V kočevskih šolah je preko 2.000 mladine, od katerih je manj kot 20 članov strelskih družen. Samo ta primer pove, da bi imele strelske družine lahko precej več članov. In zakaj jih nimajo?

Sele lani so na 300 metriskem strelišču dogradili tudi 50 metrisko strelišče za malokalibrsko puško. Strelci imajo občutno premalo zračnih in vojaških pušk, medtem ko bi število malokalibrskih nekako ustrezalo. Tudi prostorov za streljanje z zračno puško nimajo, ker so jim bili odvzeti. Ker nimajo teh prostorov, ne morejo vaditi, ne morejo organizirati tekmovanja strelskih družen in izvesti občinskega prvenstva v streljanju z zračno puško, vzporedno s tem pa jim je onemogočeno sodelovanje na tekmovanju za Zlato puščico. Vzrok za majhno število strelcev-mladincev bo iskati verjetno tudi v premajhni obveščeni mladini o delu strelcev in pogojih za sprejem v družine, po drugi strani pa nimajo družine take starejše člane, ki bi se z veseljem ukvarjali s strelsko vzgojo mladine in pionirjev.

V razpravi je zastopnik TVD Partizan povedal, da so tudi za strelce predvideni prostori v novem strelskem domu. Pri gradnji doma pa naj bi pomagali tudi strelci.

Filatelisti so zborovali

Kočevski filatelisti so imeli minulo nedeljo svoj 10. redni občni zbor, na katerem so pregledali svoje plodno delo za preteklo leto. Društvo ima sedaj 24 rednih članov, od tega 17 odraslih in 7 mladincev. Na šoli »Jože Seško« deluje marljivo pionirski filatelistični krožek, v katerem sodeluje 21 pionir in 32 pionirjev. Vsa pohvala gre vodstvu šole, ki skrbi tudi finančno za ta krožek, o čemer vodi skrb tov. Rudl Angelca, strokovno vodstvo krožka pa vodi Arko Andrej.

Na občnem zboru je bilo ugotovljeno, da so si člani svoje zbirke dopolnili, kar je bilo videti že na sami razstavi, katero je obiskalo nad 700 ljudi. Sprejet je bil tudi sklep, da bo društvo stopilo v stik tudi še z ostalimi šolami za ustanovitev pionirskih filatelističnih krožkov, predvsem na šoli »M. Bračič« ter v Stari cerkvi in Fari. Prepričani smo, da bomo uspeli tudi tukaj in tako si bo društvo vzgojilo močno osnovo za nadaljnji obstoj.

Ugotovljeno je bilo tudi, da prihaja v Kočevje na raznih pisnih veliko znamkovnega materiala, žal ni ves zajet v filatelistične svrhe. Veliko se tega uniči, zavrže, požge itd., vse iz ne-

vednosti. Zaradi tega bomo organizirali s pionirji veliko nabiralno akcijo, ki ne bo samo kampanjska, temveč organizirana tako, da bo potem tekel redni dotok tega materiala za potrebe pionirjev. Društvo bo težilo tudi k pritegnitvi starejših članov v svoje vrste.

15. let delo Splošno gradbenega podjetja »ZIDAR« KOČEVJE

Po sklepu bivšega Okrajnega ljudskega odbora Kočevje je bilo 12. februarja 1947 ustanovljeno Okrajno gradbeno podjetje »Ograd« Kočevje. Podjetje je obnavljalo porušeno Kočevje in se v začetku iz skromnega neopremljenega podjetja začelo razvijati in gospodarsko utrjevati. Skupno z razvojem našega gospodarstva in industrije se je razvijalo tudi gradbeništvo.

Leta 1952 je bilo Okrajno gradbeno podjetje »Ograd« preimenovano v Splošno gradbeno podjetje »Zidar«. V tem letu je podjetje preživelo ognjeni krst saj se je vključilo v izvajanje vseh gradbenih del tudi izven Kočevske. Odgovorne in težke naloge je kolektiv »Zidarja« v svojem 15-letnem delu dosledno izvrševal. Od začetnega 20 milj. bruto produkta se je podjetje razvilo do 1 milijarde bruto produkta. Od začetne primitivne opremljenosti podjetja se je razvilo v visoko mehansko opremljeno podjetje, sposobno izvrševati in izvajati najbolj zahtevne gradbene operacije. Dolgoletne izkušnje so gospodarsko in strokovno utrdile podjetje. Podjetje opravlja gradbeno dejavnost tudi izven Kočevja predvsem v Ljubljani in na Reki.

Ko v letu 1962 praznuje 15 let gradbene dejavnosti in 10 let obstoja »Zidarja« je kolektiv sklenil, da bo v jubilejnim letu

Strelci so dalje sklenili, da bodo ustanovljali nove družine, obstoječe pa utrdili, da bodo večjo skrb posvetili vključevanju mladine, pionirjev in žensk, da bodo v bodoče še bolj čuvali orožje in strelske objekte, da bodo povečali propagando, da bodo sodelovali s sorodnimi organizacijami (ZROP, ZB, Lovci itd.), da bodo organizirali več raznih tekmovanj itd.

Ob zaključku občnega zbora je bilo razdeljenih več diplom kolektivom, raznim organizacijam in ustanovam, posameznikom, strelskim družinam in strelcem za pomoč pri gradnji strelišča in za požrtvovalno delo v strelstvu.

vložil vse razpoložljive sile za čimveč delovno zmago in tako najbolj uspešno proslavil svojo obletnico.

Poleg ostalih proslav in prireditev, ki jih bo kolektiv priredil

Mladinski aktiv Sodražica bo povečal svojo dejavnost

V četrtek, 15. februarja je bil v društveni sobi sestanek mladinskega aktiva Sodražica, na katerem so mladinci sprejeli vrsto sklepov za svoje delo.

Predsednica mladinskega aktiva tovarišica Antonija Andoljšek je v uvodu pozdravila navzoče in jih seznanila z dnevnim redom. Vlasta Vesel je na kratko poročala o poteku in vsebini mladinskega seminarja v Bohinju, katerega se je udeležila. Mladinci in mladinke so sklenili ustanoviti večerne krožke, ki se bodo imenovali literarni večeri, ter večeri zabavnega programa. Na literarnih večerih bodo organizirali razna predavanja, na zabavnih večerih pa so v programu pesne vaje, čitanje raznih časopisov in revij in druge zabavne točke.

Sklenili so še, da bodo v kratkem naštudiralni igrarji in so si vlogo že razdelili. Sklenili so, da bodo organizirali ples in povabili na to prireditev tudi mladino iz okoliških vasi. Obravnavali so tudi še druga vprašanja o delu mladine.

Volivci podprli predlog

(Nadaljevanje s 1. strani) prispevek naj bi se povečal iz 5 na 15 odstotkov, prometni davek iz 3 na 6 odstotkov, prometni davek na vino od 7 na 20 odstotkov, uvedli pa naj bi še prispevek za finansiranje šolstva, ki naj bi znašal 0,8 odst. od bruto osebnih dohodkov, plačeval pa naj bi se v breme poslovnih stroškov.

V živahni razpravi so dali volivci več pobomb in zahtevali nekatera pojasnila. Tako volivcem na primer ni bilo jasno, zakaj se sodišče ne finansira samo, ko pa mora vsak, ki ima opravka s sodiščem plačevati določene takse. Menili so, da ne more biti prav, da se ti dohodki od taks nekje zbirajo in tam osta-

jajo, medtem ko mora sodišče plačevati občina iz proračuna. Pojasnila na to volivci niso dobili, ker ni tega znal nihče razložiti.

Povečani davek na alkoholne pijače so volivci v glavnem pozdravili. Nekateri so celo menili, da bi bil lahko še večji.

Dalje so se volivci zanimali, kako je z gradnjo ceste Ljubljana-Kočevje, ker se včasih govori, da so zanjo na razpolago sredstva, potem pa spet, da jih ni. Tudi za to niso dobili točnega odgovora.

O dograditvi doma telesne kulture je tudi tekla razprava. Nekateri volivce je predvsem zanimalo, zakaj je bilo kegljišče

Skupni problemi na seji krajevnega odbora v Sodražici

Krajevni odbor Sodražica je imel 15. februarja sejo, na katero so bili povabljeni tudi predstavniki gospodarskih organizacij in Kmetijske zadruge ter predstavniki družen in organizacij. Na seji, ki je trajala več ur, so obravnavali vrsto komunalnih in drugih problemov, ki so življenjskega pomena za ta kraj in bližnjo okolico. Po poročilu občinskega odbornika iz tega kraja, v katerem je bilo navedeno več novitet, ki bodo letos izvršene v Sodražici, je sledila razprava.

Podjetje »Lesna galanterija« ima svoj obrat v bližini Sodražice — takoimenovano Stolarno. Obrat je zastarel, modernizacija pa bi terjala preveč izdatkov.

Zato se je kolektiv odločil, da poleg sedanjih delovnih prostorov Galanterije zgradi nov obrat. Obrat Stolarne pa naj bi se uporabil za druge namene. Problem, ki je aktualen že več let, je žaga polnojarmanik. Tak obrat naj bi imela Lesna galanterija. Seveda bi bile potem žage venecijanke nepotrebne in bi jih bilo treba ukiniti. O teh stvareh bo potrebno še razpravljati.

Podjetje »Žične pletenine« namerava letos zgraditi nove delovne prostore. Sredstva za gradnjo imajo zagotovljena. Za sedanje njihove prostore pa je intresent kolektiv »Suhe robe«, ki bi jih uporabil za skladišča.

Podjetje »Torbica« iz Ljubljane bo imelo v Sodražici svoj obrat. Za nakup strojev bo prispeval ObLO 8 milijonov dinarjev. Obrat »Torbice« bo najprej zaposleval 60 ljudi, predvsem ženske delovne sile, kasneje pa več (do 120 ljudi). Vsekakor bo ta obrat, ki naj bi začel z delom sredi leta, velikega pomena za Sodražico in okolico.

Udeleženci seje so bili seznanjeni s programom in investicijskimi Kmetijske zadruge Sodražica. Le-ta namerava zgraditi dva hleva in izvršiti agromelioracijska dela na odseku od Sodražice proti Žimarcam (ob po-

tako hitro zgrajeno in zakaj se gradi dom telesne kulture že več let. Menili so, da je telovadba potrebna predvsem mlademu človeku in da bi bilo zato bolj prav, da bi poihiteli zgradnjo doma. Volivcem je bilo pojasnjeno, da je šlo za kegljišče zelo malo sredstev, da so kegljači prostovoljno delali in da so bili tudi drugi pogoji (za nakup materiala itd.) pri gradnji kegljišča zelo ugodni in da jih ni kazalo zamuditi, ker bi drugače gradnja kegljišča stala občutno več.

Volivci so bili s pojasnilom zadovoljni, menili so pa, da naj bi tisti, ki je speljal ceneno gradnjo kegljišča, speljal še gradnjo doma telesne kulture.

Dalje so volivci še menili, da ni prav, da bo morala občina vzdrževati še okoli 50 km novih cest, sredstev za to pa ne bo dobila od nikoder; razpravljali so o kadrih in štipendiranju, o podjetjih, ki so leta in leta v izgradnji, o kočevskih »spomenikih« itd. Menili so, da so ukrepi občine pravilni, zato so tudi glasovali za predloge novih prispevkov oziroma davščin. Kritizirali pa so ukrepe višjih organov, ki so prenesli pristojnosti na občino, hkrati pa predpisali še večjo udeležbo na skupnih dohodkih komunne. Volivce je predvsem zanimalo, kam je okraj preusmeril sredstva, ki so mu ostala, ko je prenesel pristojnosti na občino in zakaj je okraj predpisal 7 odstotkov višjo udeležbo kot lani. Volivcem je bilo pojasnjeno, da bo okraj porabil ta sredstva za podvoze, negospodarske investicije, šolstvo in za svoj proračun. Vendar volivce razlaga ni zadovoljila.

Vse kritike je vredna ugotovi-

tev, da ni bilo na zboru volivcev nobenega iz Kemične tovarne, čeprav je predvideno, da bodo šla vsa sredstva iz občinskega investicijskega sklada za gradnjo Kemične tovarne.

Upamo tudi, da bodo odgovorni organi poskrbeli, da bodo dobili volivci na naslednjem zboru volivce pojasnila na vprašanja, ki jih niso mogli dobiti na tem zboru.

Iz Kočevske Reke

V nedeljo 18. februarja je bil v prostorih kulturnega doma v Kočevski Reki letni občni zbor organizacije RK. Prisostvovala mu je članica občinskega odbora RK tov. Zakošek Hedvika iz Kočevja.

Poročilo, ki ga je podal predsednik organizacije tov. Švarc Franc, je prikazalo delo organizacije v preteklem letu. Z odhodom nekaterih članov odbora, je v zadnjem času delo organizacije nekoliko zastalo. Zato si je novoizvoljeni odbor zadal nalogo, da bo spet poživil delo. Prva naloga, ki jo bo moral v redu izvršiti je krvodajalska akcija na področju posestva »Snežnik«, ki je doslej redno v redu potekala. Odbor se bo moral povezati tudi s podmladkom RK na šoli, ki je precej delaven in mu pomagati pri njegovem delu. Saj bomo prav iz njihovih vrst dobili nove člane te humane organizacije.

★

toku Bistrice). Vsa investicijska dela bodo stala nad 50 milijonov, lastna udeležba pa bo znašala okrog 20 milijonov din.

Dalj časa so posvetili razpravam o razvoju turizma, ureditve ceste na Travno goro in drugem. Turistično olepševalno društvo je v svojem delu doseglo zelo lepe uspehe, zato zasluži vso pomoč pri svojem delu. Sodražica z okolico naj postane privlačna turistična točka. Da pa bo lahko sprejela tuje turiste, bo treba najti prostore pri privatnikih. Z modernizacijo ceste Ljubljana-Kočevje se bo zanimanje turistov za ta predel in dom na Travnih gori še povečalo. Prav zato pa morajo že sedaj misliti na to, da bodo imeli na razpolago dovolj prenočišč in drugo kar je potrebno za turista.

Dalj časa so se zadržali v razpravi o problematiki trgovske mreže oz. o potrebi novih trgovskih lokalov v Sodražici. V Sodražici je predvidena gradnja večje stavbe, ki bi imela v spodnjih prostorih trgovski lokal, pošto, brivnico, v zgornjih pa stanovanja. Predstavniki gospodarskih organizacij so načelno sprejeli sklep, da bodo financirali gradnjo stanovanj, vendar bodo o tem razpravljali in odločali še delovni kolektivni podjetji.

Predstavniki »Suhe robe« so obrazložili težave, s katerimi se bori kolektiv pri izvrševanju plana. Kljub manjšemu številu izdelovalcev suhe robe, je bila realizacija prometa do sedaj zadovoljiva.

Prav tako so bili seznanjeni s problematiko šole. Poleg drugega je bilo predlagano, da se šola dokončno uredi, kakor tudi da se v bližnjem času uredi centralna kurjava v šoli. Ker so učilnice v popoldanskem času proste, bi se lahko organizirala lesna strokovna šola ali podobno.

Sodražice je zelo potreben obrat družbene prehrane. Na seji so o tem precej razpravljali. Po vseh izgleh bi začel tak obrat z delom še v tem letu.

Če bi hoteli zajeti vso problematiko, ki so jo obravnavali na seji krajevnega odbora bi zavzele preveč prostora. Naj zaključimo z ugotovitvijo, da je bila seja zelo koristna in naj bi bilo podobnih sej še več.

er-

O komunalni in standardu Poročilo Sveta za komunalne in gradbene zadeve ObLO Kočevja

(Nadaljevanje)

Na ta način so sredstva koncentrirana, koncentrirane so tudi gradnje oz. gradilišča in prva praksa v promet puščenih prvih stanovanjskih gradenj, t. j. treh stanovanjskih blokov z 51 stanovanji ob Ljubljanski cesti — je pokazala prvič izredno velik interes gospodarskih organizacij za odkupe stanovanj, drugič veliko pomenitev gradnje in tretjič — sklad za gradnjo se stalno oplaja s svežim dotokom sredstev in vračili anuitet obročnega odplačevanja. Iz obračuna tozadnega sklada razvidimo, da bo sklad sam v svoji režiji porabil za gradnjo stanovanjskih objektov v l. 1961 nad 100 milijonov dinarjev (po planu 109.285.000 din), dočim je bilo odobrenih kreditov v isti namen drugim investitor-

jem v znesku 47 milijonov din. Manj je uspel letošnji pisмени natečaj sklada za naprejšnjo odprodajo gotovih stanovanj in akontiranja takih gradenj.

Na drugi strani so v zadnjem letu tudi gotova večja podjetja pokazala pravo razumevanje za stanovanjske prilike svojega zaposlenega delavstva in so sama pristopila v lastni režiji k izgradnji potrebnih stanovanj. Tako vidimo, da je bil svoječasno Rudnik tisti, ki je prvi pričel z takimi gradnjami. V enakih meri je to vršil in še vrši KGP v mestu in v istem merilu na vseh področjih svojih kmetijskih uprav izven mesta. Pred letj je že zgradil skupek blokov v Cankarjevi ulici in že gradi še večje stanovanjsko področje v Kolodvorski ulici.

A. Tako so bile v letu 1961 dovršene večje stanovanjske gradnje:

Stanovanjski sklad ObLO — 3 stanovanjski bloki na Ljubljanski cesti; SGP »Zidar«, — samski blok proti Mahovniku;

Poslovna zveza, — stanovanjski blok ob Kolodvorski ulici; ObLO Kočevje, — Dijaški in vajenski dom v Prešernovi ulici.

B. Točasno so v gradnji sledeče večje stanovanjske zgradbe:

Stanovanjski sklad ObLO — 2 stolpnici po 8 nadstropij pod streho za enake 2 stolpnici gotovi temelji;

SGP »Zidar«, — stanovanjski blok v Šekovi ulici;

Podjetje »ITAS«, — skupek stanovanj, blokov za 60 stano-

vanj v Kolodvorski ulici; Trgopromet — odobrena je lokacija za stanovanjski blok v Šekovi ulici.

Tako je v gradnji preko 150 družinskih stanovanj. Izdanih gradbenin dovoljenj je v letu 1961:

	1959	1960	1961
družb. lastništvo	8	5	18
zaseb. lastništvo	22	8	8
s šte. stanovanj v teh objektih:			
družb. lastništvo	41	55	150
zaseb. lastništvo	25	9	8

Investicijskih sredstev je bilo vloženih v stanovanjsko in ostalo izgradnjo, po izvoru v letu 1961:

	Stan. dejav.	Komu. izgrad. Kult.	social. dejav.
Gospod. org.	136,5	16,2	3,6
Skladi ustanov in drugih org.	4,2	38,55	16
Invest. skladi		3,2	
Stan. skladi	187,275		
Banč. sredstva			38,3
Pror. sredstva			
Skupno	327,975	57,59	57,9

Smotri in cilji, ki so nas vo-

dili pri sprovajanju celotne stanovanjske politike, so bili:

1. Koncentracija gradenj — finančno in tehnično.

2. Vpliv na gospodar. organizacije za vlaganje čim večjih lastnih sredstev v stanovanjsko izgradnjo.

3. Zaježitev individualnih gradenj in sicer tudi iz tega vidika, da ne raztezamo mesta v veliko vas, temveč da tudi z lokalno koncentracijo damo mestu pravi razvoj in specifično gostoto.

Perspektivno pa bi bilo nujno misliti na kričevo odpravo asocijalnosti, se pravi mizernosti nastanitve, posebno v mestu. Dejstvo je, da vsak delovni sloj ne more koristiti sodobnih dragih stanovanj, ni pa tudi socialno, da biva v vlažnih in ubožnih luknjah — pač pa naj bi se gradilo tudi nekaj stanovanj z minimalnim standardom, tipiziranih gradenj, katerih najemino pa bi zmoželi plačati vsakdo.

Veliki problemi so bili vedno od sedaj z tako imenovanimi individualnimi gradnjami: Gradnje so bile ali nekvadratne, razbohotene in razvlečene in so površinsko terjale dokajšnje komplekse, za katere so bile velike težave, povezati jih s komunalnimi povezavami, ter jih centri-

no pripojevati naselitveni osnovi, t. j. mestu oziroma nekemu centru. Zato smo se dolga leta zaman prizadevali za osnovanje stanovanjskih gradbenih združenj, ki bi sodobneje reševale probleme gradnje individualnih stanovanjskih hišic, t. j. prostorno, lokacijsko, organizatorno in finančno. Zato z veseljem pozdravljamo osnovanje prve take zadruge pod okrajem industrijskega podjetja »Itas« v Kočevju. Podjetje je dobilo dokajšen zemljiški kompleks, ki ga bo načrtno pozidavalo za potrebe svojega delavstva in v kateri neposredni bližini se bo dalo stanovanjski zadrugi tega podjetja tudi perspektivno dovoljene gradbene komplekse za gradnjo združnih stanovanjskih hiš. Tako bo nastalo bodoče delavsko stanovanjsko naselje na obeh straneh Rožne ulice.

Novoizšli Temeljni Zakon o graditvi investicijskih objektov iz letošnjega leta in z veljavnostjo od 15. decembra 1961 naprej, tudi odločujoče posega v nadaljnjo stanovanjsko in kapitalno izgradnjo, hkrati pa daje občinam vso kompetenco in dolžnost sprovajanja tega zakona.

(Nadaljevanje prihodnjé)

ŽIVLJENJE IN DELO

Delovni kolektiv, ki ima vrsto vprašanj in problemov

Cela vrsta je — vprašanj in problemov v delovnem kolektivu Opreme. Na prvem mestu so potrebna sredstva za investicije, da bi dogradili bivši silos na Tomšičevi cesti v Kočevju, kamor se bodo potem premaknile vse ekonomske enote Opreme. Tesni prostori vseh ekonomskih enot, raztresenost po vsem mestu in celo v Stari cerkvi, vse to ovira večjo proizvodnjo kolektiva, ki upa, da se bo kmalu preselil v skupne poslovne prostore in tako povečal svojo proizvodnjo.

O mizarjih in steklarjih smo slišali že več kritičnih pripomb, o katerih smo tudi že pisali.

»Da nas ne boste samo kritizirali, pridite enkrat k nam, da bomo tudi mi povedali svoje,« so nam dejali mizarji.

»Pa pogledjte, kako tesne prostore imamo za vhod v našo delavnico,« so nas vodili tam zadaj za pekarijo in slaščičarno. Peki so pogledali skozi vrata in vprašali:

»Ste prišli k nam pogledat?«
»Ne, k vam bomo prišli drugič.«

»Skoda, tudi mi bi vam radi nekaj pokazali.«

Mizarski obrat Opreme ima 3 x 2 m veliko sobo za svoje upravno poslovanje. Vhodna vrata so obrnjena na Ljubljansko cesto, pa so zaprta. Zato mora vsaka stranka vstopiti v pisarno zadaj za Pekarijo. Mizarji pravijo, da so ta vhod zaprli zato, ker mislijo ljudje, da je pri njih trafika in se več ljudi za teče k njim po cigarete. Obrato-

vodja Jože Rugole dela res v tesnih prostorih. Če prideta dve stranki v naročilo, pa jih je polna pisarna.

Vhod v mizarstvo delavnico je prav na koncu dvorišča. Sama delavnica je v nizkih obokanih prostorih. Stavba je bila zgrajena najbrže v začetku prejšnjega stoletja in je res nesodobna in nehygienična. Povsod je tesnoba, deske, letve, skobelniki, žage, motorji, ostalo orodje in surovi proizvodi, ki jih obdelujejo pridne roke mizarjev — zavzemajo vsak kotiček prostora. V strojnem delu obrata je ista tesnoba, človek mora priznati, da je nujno, da dobijo mizarji nove prostore, ker je delo v teh pogojih res naporno.

Na vrtu imajo zložene kopice lesa. Isto je v leseni baraki, v kateri razrezujejo les s krožnimi žagami. V njej je vse polno razrezanega lesa, ki ga potem obdelujejo v končne proizvode. Prenašanje iz barake v delavnico daje kar precej dela, kar nedvomno podraži izdelke.

Mizarska delavnica

Druga ekonomska enota mizarjev

je v Stari cerkvi, kjer je zaposlenih 7 ljudi. Prostore imajo boljše, ki so last privatnika, so pa oddaljeni in je vsled tega poslovanje oteženo. Zato je želja vseh mizarjev kolektiva, da se čimprej združijo v enotno poslovanje, kjer bodo lažje organizirali proizvodnjo in tako povečali skupni in osebni dohodek posameznikov.

Vseh v mizarstvu zaposlenih ljudi je 28 in 4 vajenci. Dela imajo vedno dovolj. Izdelujejo pohištvo po naročilu strank, opravljajo vseh vrst popravila mizarske stroke, izdelujejo pa tudi stavbeno pohištvo. Mizarji so lansko leto dosegli okrog 45 milijonov bruto proizvodov.

Glede cene mizarskih storitev se večkrat slišijo kritike, ki so včasih upravičene, drugič pa tudi neupravičene. Če ocenimo vse te precej težke pogoje dela, vidimo, da je dobra organizacija dela v takih pogojih nemogoča. Sodobna tehnika proizvodnje zahteva čimmanj vloženege dela za izdelavo posameznega proizvoda. Tega se tudi mizarji dobro zavedajo in za tem stremijo. Mizarska delavnica se je v Kočevju že večkrat selila in z njo ves kolektiv. Sedaj, ko so mizarji v sestavi Opreme, upajo, da bodo prišli enkrat, kot pravimo, na zeleno vejo, da bodo lahko izboljšali in pocenili svoje storitve.

STEKLARSKI OBRAT

Nahaja se na Trgu Svobode 11. V njem je zaposlenih 7 ljudi. Njihova dejavnost je rezanje, brušenje in graviranje stekla, ki ga nameščajo v okna, okvirje slik itd. Izdelovali so tudi ogledala, s katerimi so trenutno prenehali vsled slabih prostorov. Poleg tega izdelujejo tudi razne plakate in napise raznih vrst.

V delavnici je polno šip v zabojih poleg velike mize, na kateri režejo in montirajo. Po stenah je vse polno slik in okvirjev, ob zidu pa letve, iz katerih delajo razne okvirje po željah naročnikov. Povsod so zelo na tesnem, težko se ogibljejo drug drugega in to dejavnost ovira. V tej tesnobi ni nič čudnega, če se kakšen okvir založi, da ga ne vidi in potem ni napravljen o pravem času.

»Vidite v takih pogojih dela smo,« so nam dejali. »To je vzrok, da smo prišli v Novice, ker so nas ljudje kritizirali. Mi radi napravimo ljudem vse, kar nam naročijo, samo ti tesni prostori nas ovirajo.«

Na dvorišču imajo dva mala prostora. V prvem brusijo in gravirajo, to se pravi obdelujejo

steklo za kuhinjsko in sobno pohištvo. V drugem pa pleskajo. V obeh prostorih je vedno dovolj steklenega prahu. Ko opravljajo to delo, morajo imeti na obrazu masko. Delo ni preveč prijetno v teh prostorih. Tudi stroji so že precej stari, radi bi dobili nove.

Ta delavnica obstaja kot samostojni obrat od leta 1957. Prej je bila sestavni del trgovine Železnina. Trgovci so bili mnenja, da jim je to v breme in jo morajo kot tako živeti. Vsled tega se je obrat osamosvojil in tako dokazal, da se živi sam, ker je ves čas po osamosvojitvi aktiven.

Steklo dobivajo iz Pančevske tovarne potem trgovske mreže Stekla Ljubljane in preko Zagreba. Z nabavo ni problemov, težje dobijo kolesca nožev za rezanje šip.

Člani delovnega kolektiva so kar zadovoljni, samo težko čakajo, da se bodo preselili v nove prostore. Tudi dohodek upajo, da bodo v novih prostorih povečali, ker bodo organizacijo dela izpopolnili.

Pleskarska delavnica je v Šeškovi ulici

»Kje imate še vaše obrate?« smo vprašali tovariša iz Opreme, ki nas je vodil po obratih.

»Boš že videl, kako smo raztreseni,« nam je odgovoril.

Odšli smo v Šeškovo ulico. V hiši tovariša Lisca se nahaja pleskarska delavnica, v kateri je zaposlenih 11 ljudi in 7 vajencev. V delavnici so bili samo trije vajenci, ki so čistili orodje in predmete.

»Kdo pa je od vas obratovodja?« smo vprašali.

»Nobeden,« so se nasmehnjali vsi trije. »Mi smo vajenci.«

»A tako — potem ste pa že fantje in pol.«

Se nekaj vprašanj smo postavili fantom o šoli, na katere so

TAPETNIKI SO PA NA DVORIŠČU HIŠE UČENOSTI

Že večkrat se je govorilo, da bi se tapetniška delavnica nekam premaknila, ker je v oviro učenecem osemletne šole J. Šeška in dijakom gimnazije. Ta čas se sedaj približuje. Tapetniška delavnica je na dvorišču šole, skladišče in pisarna pa poleg čevljarke delavnice, ki se nahaja tudi v slabih prostorih.

»V delavnici nas dela 16 ljudi. Z delom smo kar zadovoljni, tudi dohodki so po našem delu primerni. Da smo se združili z ostalimi enotami, je kar prav, ker smo tako bolj močni.«

Tako nam je na kratko povedal tovariš, ko smo stopili z njim v razgovor.

Drugi je bil mnenja, da je sindikat premalo aktiven, ker se ga premalo čuti, delavski svet pa dela dobro.

V tapetniški delavnici je 12 ljudi, ki se vozijo z vlakom iz ribniške doline. Tovarišica, po poklicu šivilija, za svoj poklic ni dobila dela, zato se je zaposlila v Tapetništvu kot pomožna delavka in je z delom kar zadovoljna.

Mlad fant, ki je pred kratkim opravil izpit, je bil kar zgovoren. Z delom se pohvali, v organizaciji LM pa ne dela, niti v kolektivu, kakor tudi ne doma v ribniški dolini.

»Pa imate lepe halje pri delu,

kar dobro odgovarjali, zataknilo se je pa pri organih delavskega samoupravljanja, ko smo vprašali:

»Kdo pa je pri vas predsednik delavskega sveta?«

Nič ni bilo odgovora, samo zamislili so se vsi trije.

»Kdo pa je predsednik upravnega odbora?«

Spet ni bilo odgovora, pač pa navzkrižni pogledi eden proti drugemu.

»Kdo je pa predsednik sindikalne organizacije?« spet nič.

»Kdo je pa direktor — tega boste pa gotovo poznali?«

Nekaj časa je bilo spet vse tiho, potem pa se je oglasil najmlajši.

»Tovariš Tomšič.«

Nič se nismo čudili, da fantje niso vedeli odgovoriti na naša vprašanja. Vedno so sami pri delu, takorekoč odtrgani od organov samoupravljanja, kot vajence jih najbrže še ne upoštevajo dovolj. Ko se bodo vse ekonomske enote združile v skupnih prostorih, bo v kolektivu dovolj kadrov za delo mladinske organizacije. Fantje so kar zadovoljni s svojim delom, to so nam potrdili njihovi vedri obrati.

ali jih dobite od kolektiva vsi?« smo vprašali tovarišico.

»Vsi,« je odgovorila.

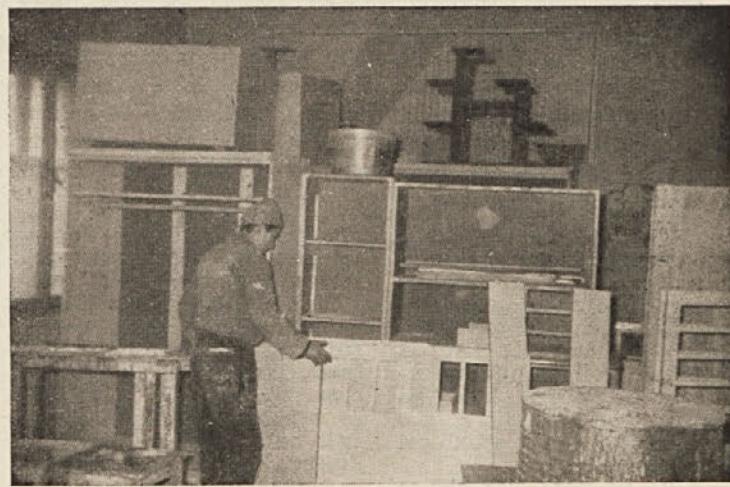
»Saj ni res, da jih dobimo vsi,« jo je hitro popravil eden.

»Samo ženske jih dobite.«

»Uh, si pa natančen,« ga je zavrnila. »Saj sem hotela povedati, da samo ženske,« je spet menila tovarišica. Dalje nam je povedala, da je v organizaciji LMS, na sestanke pa ne hodi. Doma se ji zdi lepše kot v Kočevju, sicer je pa kar zadovoljna.

V tapetniški delavnici Opreme

Pleskarska delavnica

Še nekaj o novih prostorih kolektiva

Tako smo bežno pogledali v probleme delovnega kolektiva Opreme, v katerem je zaposlenih vsega skupaj 82 ljudi, od teh je 22 vajencev. Delovni kolektiv se ves čas od ustanovitve dalje bori zato, da se v novih prostorih na Tomšičevi cesti združijo vse ekonomske enote v skupno poslovanje. Po predračunu bi stala adaptacija zgradbe 86 milijonov din. Kolektiv je pristopil k najnujnejšim delom, da bo prišel do potrebnih prostorov, v katere upajo, da se bodo vselili v mesecu aprilu.

Za gradnjo novih prostorov so dobili kredit v znesku 22 milijonov dinarjev. S tem pravijo, da bodo napravili toliko, da se bodo v nove prostore vselili, potem bodo pa že počasi z deli nadaljevali.

V lanskem letu so dosegli 120 milijonov proizvodnje. Letos pla-

nirajo na 155 milijonov, če jim bo uspelo to, se bodo v aprilu vselili v nove prostore in tako proizvodnjo izpopolnili. Raztresenost ekonomskih enot in oddaljenost same uprave, ki se nahaja v združnem domu, vse to povečuje stroške proizvodnje in slabi organizacijo dela, kakor tudi organov upravljanja. Vse to se bo po združitvi izboljšalo in bodo storilnost povečali.

Kolektiv se trudi tudi zato, da bi v Ribnici organiziral tapetniško delavnico, v kateri bi delali ljudje iz ribniške doline, ki se morajo sedaj voziti z vlakom v Kočevje. Zato pa v Ribnici nimajo potrebnih prostorov, da bi to organizirali.

S tem, ko bo kolektiv prenehal s starim načinom proizvodnje in v novih pogojih organiziral sodobne metode dela, bo brezdvomno dosegel s svojim delom še lepe uspehe.

če pa ni na razpolago primernih sob, kjer bi se počutili udobno. Ali res ni mogoče najti primernejših sob tudi med privatniki? Kako to, da jih je pa na Gorenjskem in v drugih krajih pa povsod dovolj? Saj je to tudi nekaj stranski vir zaslužka.

Društvo ima v načrtu zgraditi na obronkih Velike gore prijeten turistični dom, s kakršnim se že postavljajo vsa okoliška društva. To pa je še stvar razpravljanja in že tudi zbiranja sredstev. Jamarji pa bodo že letos dogradili kočjo pri Francetovi jami, kjer pa se tudi radi zbirajo izletniki.

Tudi pri postavitvi začasnih bencinske črpalke ima društvo svoje zasluge. Ta je začela obratovati že preteklo jesen, gradnja pa se že večja in modernejša, ki bo dostopna vsem motornim vozilom, za katero pa ne bi bil primeren kraj sredi trga.

Društvo ima v načrtu še gradnjo kopalnice ob Bistrici, ki pa mora čakati na regulacijo. Misli pa tudi na zaježitev Ribnice, ki naj bi poplavila nekaj močvirnih travnikov in tako naredila prekrasno umetno jezero, ki bi privabljal ne le turiste, pač pa tudi športnike in ribiče. V načrtu je še marsikaj, vendar za vse manjka denarnih sredstev. Zbrana sredstva skromne članarine ne zadostujejo niti za najnujnejše primere. Zato bo društvo še vedno odvisno od dotacij in prispevkov, ki jih bo dobilo od ObLO in gospodarskih organizacij. Zato upa, da bo sodelovanje v bodoče še večje in vidnejše, kot je bilo že do sedaj. V razpravi se je oglasil tudi tov. Pirnat, ki je poudaril, da ima TOD Ribnica precejšnje uspehe, vendar pa jih bo treba še precej, da bo Ribnica sposobna sprejeti turiste, ki bodo prihajali po novi cesti. Ribnica postaja s svojo bogato zgodovino vse bolj zanimiva in, ker ima tudi mnogo drugih naravnih lepot in posebnosti, tudi vse bolj privlačna za turiste. V tesnem sodelovanju z vsemi organizacijami in društvi ter z zainteresiranostjo vsega prebivalstva, bodo lahko uspehi še neprimerno večji. TOD je tisto, ki hoče imeti svoj kraj lep, zanimiv, privlačen, da bodo ljudje v njem zadovoljni in vselili. Vsi tisti pa, ki so zaposleni že kje drugje, se bodo radi vračali nazaj, ker jih bodo vezali lepi spomini. Razpravljalo se je tudi o otroškem igrišču in varstvu, vzgoji otrok, včasih potrebni tudi odraslim!, nadzorstvu gradu in parkov, parkirnih prostorih, cestnih prehodih, spomenikih, podmladkarjih turizma in drugem. Delo je zelo obširno in bogato, svoje temelje pa že ima. Treba jih je le naprej graditi. Pa o tem še kdaj drugič več.

Ribnica za turiste

Turistično olepševalno društvo Ribnica je imelo svoj redni občni zbor v sredo 14. februarja z običajnim dnevnim redom. Na občni zbor je prišel tudi član Ljubljanske turistične zveze tov. Janez Pirnat. V poročilu upravnega odbora TOD smo slišali marsikaj, vendar se bomo vsega tega le nekoliko dotaknili, ker bi nam sicer to zavzelo preveč prostora, so pa to tudi takšni problemi, o katerih je mogoče raz-

pravljati posebej in tudi bolj obširno, ker morajo zanimati vso javnost, saj se tičejo nas vseh. Člani odbora so na rednih sejah, sejah sekretariata in sejah šestih komisij, večkrat pa tudi skupno s predstavniki najvišje oblasti reševali vsestransko problematiko, ki je najbolj prišla do izraza v času I. ribniškega festivala.

Veliko težav in naporov je imela komisija za spominkarstvo, ki

pa danes žanje lepe uspehe. Prav v tem poslovnem letu je imelo društvo kar štiri razstave in to v Ljubljani, Ribnici, Rogški Slatini in v Novem mestu. Danes dobite v bogato založeni trgovini najrazličnejše spominke, katerim so strokovnjaki priznali prvo mesto med izvirnimi narodno umetnostnimi spominke.

Glede olepšave Ribnice bi se dalo mnogo povedati. Morda bi bilo res prav, da bi o tem kdaj pozneje posebej razpravljali. Treba pa je le poudariti, da je bilo za to vloženege precej truda in tudi denarja, vendar uspeh še ni tak, kakršnega si društvo želi. Saj si tudi sami prebivalci Ribnice žele prijeten in lep kraj. Zato se tudi marsikdo sam zelo trudi. Vendar pa se najdže »kulturneži«, ki jim je prav malo mar vse to in se ne ozirajo niti na parke in nasade, niti na okrasno grmičevje in drevje. Kar pa se tiče snage na cestah, bi pa tudi vsak sam lahko malo bolj pazil in metal odpadke in smeti v za to določene koške, ki jih je naredilo Kovinsko podjetje Ribnica. V glavnem imajo tudi ostala gospodarska podjetja precej posluha za olepšavo same Ribnice.

Glede turističnih objektov pa niso prišli daleč. Z izgradnjo gradu v prvi fazi je Ribnica zelo veliko pridobila. Saj ni turista, ki bi prišel v Ribnico, ne da bi si ga ogledal in ga tudi pohvalil. Kdor pa ga je videl pred letom dni, se je čudil, kaj se da z združenimi močmi narediti.

Gostinski obrati še vedno ne zadovoljujejo turistov in res je že skrajni čas za gradnjo hotela, ali vsaj sodobne restavracije. Kako je mogoče vabiti turiste,

Obrat Steklarstvo v Kočevju

V novo brazdo - horuk

V soboto, 17. februarja so na letni konferenci stanovalci vasi Mlaka-Gorenje polagali račune za svoje delo v letu 1961 in prikazali dejansko stanje stanovanjskega fonda na tem območju. Po poročilih, ki sta jih podala predsednik Jakob Puc in blagajnik Jože Bončina, je bilo razvidno kako je težko gospodariti z dohodki, ki dotekajo od najemnin. Vse delo dosežanega odbora je bilo vezano samo na manjša popravila, ki niso mogla vplivati na zboljšanje stanovanjskega fonda.

Stanovalci tega območja upravičeno negotujejo in izražajo nezadovoljstvo z obstoječim stanjem. Nekatere ugotovitve stanovalcev so naravnost porazne. Občudovati je treba njihovo veliko zvestobo do dela, kolektiva in družbe, ker vztrajajo v tako slabih stanovanjskih pogojih pri svojem delu.

Nad sto let stare hiše, zidane iz kamna, s strehami, ki puščajo na vseh koncih in krajih, plesnive in vlažne, omet odpada s sten in stropov, da propada pohištvo, gnili podi, ki so brez temeljev, slabo preskrbljeni s pitno vodo, slaba pota po naseljih, dotrajana električna napeljava, vse to so problemi, ki težijo stanovalce. Se veliko bi lahko našli, kar so stanovalci Mlaka-Gorenje navajali na sestanku in s tem hladili svojo nejevoljo.

Res je bilo lansko leto pridobljen nekaj stanovanjskih površin, vendar to ne more rešiti stanovanjske stiske. Nasprotno - pokazala se je še večja razlika med starim in novim, čeprav zelo skromnimi novimi stanovanji in starimi.

Samo KGP ne bo moglo rešiti vsega stanovanjskega problema, če ne bodo priskočili na pomoč še ostali organi ObLO in drugi, da se bo to vprašanje rešilo. Stanovalci so iznesli tudi kritiko, da je gradnja stanovanj preveč koncentrirana v samo mesto, graditev stanovanj za delovne ljudi v okolici mesta in ostalih krajih pa se je zanemarila. Res je tudi, da pri stanovalcih v okolici mesta še ni pravi duh samoupravljanja, da smo v tem

vanjskih vprašanj in ne do stanovalcev. Vse to so povedali stanovalci na sestanku.

Staremu odboru stanovalcev, ki ga je vodil dve leti Jaka Puc, je bila dana razrešnica, s posebno pohvalo tov. Puc, ki je vzorno oral ledino stanovanjskih zadev na tem območju. Stanovalce za območje Mlaka-Gorenje je v delu vodil tov. Puc od njene ustanovitve pred dvema leti.

Zborovalci stanovanjske skupnosti so soglasno sprejeli predlog, da se izreče zahvala KU Mlaka in njenemu upravniku Juliju Planincu za vso pomoč, ki so jo bili deležni v preteklosti. Pred novim odborom pa je veliko problemov, katere je potrebno rešiti in mu želimo v njegovem delu veliko uspehov.

Člani žive z organizacijo

Lepa udeležba na občnem zboru krajevne organizacije Zveze borcev Sodražica, ki je bil preteklo nedeljo, je pokazal, da člani žive s svojo organizacijo. Ta zbor je bil toliko pomembnejši, ker so se ga udeležili člani iz vsega območja Krajevnega urada Sodražica, kjer je bilo doslej pet krajevnih organizacij ZB. Poročila in razprava so pokazali na vrsto problemov, s katerimi se srečujejo bivši borci in na uspehe in naloge, ki stoje pred organizacijo.

Lansko leto je bilo jubilejno, posvečeno 20. obletnici vstaje jugoslovanskih narodov. Bivši borci in aktivisti iz Sodražice doline so sodelovali lani na številnih proslavah, tako na lokalnih in republiški v Ljubljani (22. julija). Sodelovali so na partizanskih pohodih itd. Zveza borcev je posvetila vso skrb članom, ki so bili potrebni zdravljenja. Nekateri so bili poslani na zdravljenje. Tudi letos bo zdravstveno pregledano večje število članov.

Letos bo minilo 20 let, odkar je bila Sodražica osvobodena. Maja 1942 je bila nekaj tednov Sodražica dolina svobodna, nje-

ni sinovi pa so v velikem številu vstopali v partizanske odrede. Travna gora je zažvela. Sovražnik je izvajal zločinske represalije nad svobodoljubnimi Sodražani. Vrstila so se bombardiranja, Sodražica je bila zelo prizadeta, kot malokateri kraj na Slovenskem. O vsem tem bi morali več pripovedovati mladini, o veličini tistih dni, ko se je ustvarjala nova, ljudska oblast in ko so za nov pravičnejši svet padale žrtve.

Nov zdravstveni dom v Sodražici bo spomenik padlim borcem. Na njem bo spominska plošča za imeni padlih junakov. Tako se bodo najlepše oddolžili za njihovo žrtvovanje. Prebivalci tega področja so prispevali za zdravstveni dom okrog 10 milijonov dinarjev.

Letos naj bi bile odstranjene še zadnje ruševine iz zadnje vojne. Urediti bo treba tudi fasade hiš na trgu, tako da bo Sodražica za festival kakor pomlajena.

V razpravi je bil posebno tih ten prispevek tov. Lojzeta Koširja, člana Obč. odbora ZB NOV iz Ribnice, ki je opozoril na vrsto stvari, s katerimi se srečujejo in se bodo še srečevale or-

ganizacije ZB. Med drugim je dejal, da bi bilo treba člane ZB in svoje žrtev fašističnega terorja jemati bolj življenjsko. Simbolična pokojnina (1200 din) socialno ogroženim ljudem ne zadostuje za preživljanje. Mi imamo vse možnosti, da pridejo tudi tisti, ki so prizadeti, do poštenega življenja. Govoril je tudi o pomenu združevanja Zveze borcev, ZVVI in rezervnih oficirjev.

Na konferenci so tudi govorili o problemu odhajanja delovne sile v Zahodno Nemčijo, ki zavzema vedno večji obseg in o negativnih posledicah, ki bodo lahko nastale zaradi tega.

Na kraju so izvolili nov odbor in delegate za občinsko konferenco Zveze borcev. Takoj po konferenci se je konstituiral nov odbor in izmed svoje srede izvolil za predsednika Staneta Vesela, za tajnika pa Vinka Drobniča, oba iz Sodražice. Izvolili so tudi sedemčlanski sekretariat.

Želje kolektiva se uresničujejo

Podjetje Opekarna Ribnica je te dni izročilo delovnemu kolektivu lepe sanitarne prostore. Potreba po teh prostorih je bila zelo velika. Delavstvo ni imelo primernih prostorov za odlaganje obleke, malic in ostalih potrebščin. Novi prostori so sodobno urejeni in opremljeni z najnovjšimi omarami ter umivalnikom tople in hladne vode. Napravljene so tudi kopalnice ločene za ženske in moške.

Higiensko varstvena komisija je imela po tem vprašanju velike težave. Te dni pa je izobesila v te nove prostore lepe slike, ki opozarjajo delavstvo na razne nepravilnosti pri delu. Izročeni prostori bodo služili svojim namenom če bo kolektiv upošteval vse higienske predpise podjetja saj je zelo važno za zdravje delovnega človeka.

V minulem letu je komisija po vprašanju varstva svojih delavcev dosegla kaj lepe uspehe če ravno so v tem podjetju zelo

težki pogoji dela. Leta 1961 je zapisala v knjigo obratnih nezdod in to eno samo obratno nezdodo in to lažjega značaja, eno pa na poti na delo. Komisija je skozi celo leto pri vsakem delu in pri sprejemu na delo opozarjala delovni kolektiv in posameznega na previdnost pri delu. Imela je tudi predavanja kar se je pokazalo zelo pozitivno. Želje tega kolektiva so še velike, uresničevali pa jih bojo postopoma.

Stanovanjska skupnost v Ribnici

Delo stanovanjske skupnosti v Ribnici je dokaj obširno. Svet skupnosti je imel v tem letu že drugo sejo. Obravnaval je pravilnik čistega dohodka za servise, delo komisij pa tudi prošnje.

Tov. Mohar Danilo kod predsednik sveta stanovanjske skupnosti je obrazložil pravilnik po členih in na kraju pripomnil, da je istega že obravnaval delovni kolektiv. Po diskusiji od strani članov sveta je pravilnik tudi v celoti potrdil. Ostali pravilniki pa so v izdelavi.

Svet ima več servisnih delavnic. Vsaka delavnica je svoja ekonomska enota, ki se vzdržuje iz svojih lastnih sredstev. V teh delavnicah si lahko vsak ogleda cenik. Težave so še slabe mehanizacije servisnih delavnic.

Svet je obravnaval tudi delo ostalih komisij pri stanovanjski skupnosti posebno pa še svet potrošnikov, kateri ni v minulem letu imel zaželenih rezultatov. Da bi delo teh komisij potekalo v letu 1962 bolje, je svet razširil komisije za vrst ostalih državljanov. Kljub velikim težavam je svet zabeležil v letu 1961 lepe uspehe v finančnem in organizacijskem poslovanju. Minulo nedeljo je tudi finančna komisija pregledovala delo finančnega poslovanja stanovanjske skupnosti. Na kraju je Svet tudi obravnaval problem vajencev zaradi pridobitve bodočega kadra.

Več praktičnih vaj

Pred kratkim je bil v Kočevju občni zbor osnovne organizacije ZROP. Iz poročila je bilo razvidno, da so imeli kočevski rezervni oficirji in podoficirji v preteklem letu 9 strokovnih predavanj in eno vajo na terenu. Povprečno se je predavanj udeleževalo okoli 60 % članov. Prav razmeroma majhna udeležba pove, da disciplina ni ravno odlikala nekaterih članov ZROP, saj nekateri raje posedajo po gostilnah, gredo v kino ali pa ostanejo doma kot da bi prišli na predavanja ali vaje. Člani ZROP so v razpravi poudarili, naj bi organizacija poklicala posamezne nedisciplinirane člane na odgovornost in jih v primerih ko občutno krnijo ugled organizacije (pijančujejo itd.) izključila iz ZROP v najhujših primerih pa tudi predlagala za odvzem čina. Rezervni oficir in podoficir je v slučaju vojne odgovoren za življenja borcev in koliko življenj bo po nepotrebnem izgubljenih, če se oficir ali podoficir ne izobražuje, ne hodi na predavanja, ampak raje posedaja v gostilni ali kje drugje. Tudi pobiranje članarine ni potekalo v redu, saj je bilo pobrane le 37 odstotkov.

V razpravi so se rezervni oficirji zelo zavzemali za klubske prostore. Poudarjali so, da bi prav klubski prostori člane ZROP zelo zblížali, hkrati pa odtegnili rezervne oficirje in podoficirje od raznih kvamnih vplivov. V klubu bi člani igrali šah in razne druge igre, gledali

televizijo, čitali, se pogovarjali, plačevali blagajniku članarino, se pogovarjali in razpravljali o raznih vojnih novostih ter ostalih problemih, ki zanimajo vsakega posameznega člana ZROP. Dalje so člani razpravljali o predavanjih in vajah na terenu. Ugotovili so, da sta potrebni obe obliki vzgoje: ena zaradi teorije, druga pa zaradi prakse. Predlagali so tudi, naj bi bilo več praktičnih vaj.

Rezervni oficirji in podoficirji so predlagali še, naj bi organizacija pripravila za člane več izletov v razne garnizije ali pa v kraje, kjer so se posamezni člani ZROP borili in ti naj bi pripovedovali o potekih posameznih bitk. Dalje so predlagali, naj bi rezervni oficirji sodelovali v raznih športnih in streliških društvih, naj bi organizirali družabne večere itd.

Občni zbor KO ZB v Koč. Reki

V nedeljo, 18. februarja je bil v Kočevski Reki občni zbor krajevne organizacije ZB. O pomenu te organizacije je govoril njen dosedanji predsednik tov. Poje Jakob. Podal je tudi kratek politični pregled o najvažnejših političnih dogodkih v svetu, nato pa se je dotaknil dela članov in odbora v organizaciji.

Odbor je imel v preteklem letu 7 rednih in 8 izrednih sej. Na sejah so reševali predvsem sklepe zadnjega občnega zbora, prošnje o priznanju dvojne delovne dobe v vojnem času posameznim članom, ki so bile poslane občinskemu odboru ZB v

Kočevju in podobno. Več članov je bilo predlagano za klimatsko zdravljenje, odobreno pa je bilo le dvema. Ob 20-letnici vstaje je bilo več članov predlagano za odlikovanje za zasluge v času NOB, a do danes še ni bilo odgovora na te predloge.

Za šolsko mladino je bilo organizirano več predavanj o dogodkih iz NOB. Predavali so člani te organizacije. Za pionirje, ki so sodelovali v JPI je organizirala prevoz do partizanske bolnice, kjer so pod vodstvom članov odbora zbrali precej zgodovinskega materiala. Ta material je bil razstavljen na skupni zaključni razstavi v šoli in ob priliki odkritja grobnice padlim borcem v Kočevski Reki. Ves zbrani material je šola odstopila muzeju NOB v Kočevju.

V maju je bil organiziran izlet v partizanski Rog. Udeležilo se ga je 85 članov. Obiskali so bolnico, Bazo 20 in grobove padlih borcev, Dolenjske Toplice in muzej NOB v Metliki.

Na dan borca je bila v Lapišnjah organizirana proslava, katere se je udeležilo veliko številno ljudi. Njeni člani, katerim je bil organiziran prevoz, so se v velikem številu udeležili tudi centralne proslave ob 20-letnici vstaje 22. julija v Ljubljani, odkritje spominske plošče 27. julija v Plešah na Hrvaškem, odkritja spominske plošče talcem v Črnem potoku in občinske proslave v Dragi.

Predvsem pa je organizacija opravila veliko nalogo z odkritjem grobnice 60 padlim borcem. V ta namen je bila organizirana akcija prekopavanja in prevoza padlih partizanov v okolici Kočevske Reke. V tej akciji so se najbolj izkazali člani iz Primož in okoliških vasi s polnoštevilno udeležbo. Ob odkritju grobnice je bila tudi centralna proslava ob 20-letnici vstaje v Kočevski Reki.

Pri spomeniku in na pokopališču je bila na dan mrtvih žalna komemoracija.

Da je organizacija vse to izvedla, se mora v prvi vrsti zahvaliti občinskemu odboru ZB NOV v Kočevju in posestvu »Snežnik«, ki sta prispevala po 300.000 din in pa dobri organizaciji odbora samega.

Novi odbor, ki je bil na občnem zboru izvoljen, si je zadal nalogo, da bo nadaljeval delo starega odbora in da bo tesno sodeloval z vsemi masovnimi organizacijami. Predvsem pa bo moral pritegniti k delu tudi tiste člane, ki so doslej nepravilno stali ob strani.

Pionirski kotiček

Zanimajo se za promet

Zadnja leta na naših cestah silno narašča promet. Z njim pa rastejo tudi prometne nesreče, katerih je veliko preveč. Promet bo v bodoče še bolj naraščal. Kaj pa nesreče? Ali bomo dopu-

V mesecu februarju se krožek o prometu na šoli nadaljuje. Iz razgovora s tovaršem Pojetom, ki vodi krožek, smo zvedeli, da krožek obiskuje dobra polovica kandidatov — mladih prometni-

Pionirji — prometniki po opravljenem izpitu

stili, da se bodo tudi te stopnjevale?

Ne, tega ne smemo dopustiti! Proti nesrečam se mora boriti vsa naša družba. Da bi se omejile prometne nesreče, je po-

kov pionirk, katerih v prvem krožku sploh ni bilo. Tovariš Poje je poudaril, da so pionirke v učenju zelo marljive in prizadevne. Izpite bodo kandidatje polagali v sredini meseca marca. Tudi pionirke bodo praktično usmerjale promet na cesti, saj to slehernega pionirja prometnika najbolj veseli. Želimo jim veliko uspeha v krožku, na izpitu in pri usmerjanju prometa na cesti.

Pionirji — prometniki pri usmerjanju prometa na križišču pri spomeniku v Kočevju

trebno naše ljudi vzgajati, da se bodo znali varovati, posebno pa je to važno že za mladino.

Na šoli Mirka Bračiča v Kočevju smo imeli v preteklem letu, v mesecu novembru in decembru krožek mladih prometnikov. Spoznali smo se s prometnimi predpisi in prometnimi znaki. Uspešnih smo položili izpite in prejeli značke in legitimacije. Znanje, ki smo ga pridobili na krožku, smo poglobili in utrdili s praktičnimi vajami pri usmerjanju prometa na cesti.

Program JPI 1962 v Sodražici

Šolski odbor v Sodražici je na svoje seji 15. 2. 1962 razpravljalo o ureditvi okolice šole in letnega telovadišča, kar mora biti urejeno do festivala, ki bo letos v Sodražici. Za načrte je že pokrenila potrebno upravo šole. Za finančna sredstva računamo, da nam jih bo zagotovil ObLO Ribnica. Festivala, ki predvideva tudi fizikalne nastope šolske mladine, drugače v Sodražici ne bo mogoče organizirati. Člani šolskega odbora so bili tudi mnenja, naj bi pri ureditvi telovadišča v počitnicah sodelovala mladinska delovna brigada. Izvolili so komisijo za pionirske igre, ki bo prevzela še akcijo za ureditev telovadišča. Komisijo sestavljajo tov. Ivanc Evgen, Fajdiga Fran, Arko Vida, Francej Ivan, Čihal Ven.

Na predlog komisije za pionirske igre je bil sprejet program JPI 1962:

PROGRAM PIONIRSKIH IGER 1962

Učiteljski zbor bo skrbel za pravilno izvajanje pouka telesne vzgoje od 1. do 3. razreda. Saj je od tega v veliki meri od-

visen telesni in duševni razvoj otrok. Že na najnižji stopnji, ko večina otrok pride prvič v stik s telovadnico, je potrebno učenec vcepiti veselje do telesne vzgoje, da bodo to veselje odbrali še v pošolski dobi.

Ne glede na letni čas, bo pouk telesne vzgoje, ob ustreznem vremenu čimvečkrat na prostem. Tudi te ure morajo biti dobro pripravljene in sistematične.

Ustanovili bomo športno društvo, v okviru katerega bodo začeli učenci z intenzivno vadbo rokometu, kasneje pa tudi z ostalimi športnimi igrami.

Učiteljski zbor bo vplival na učence, da se v čim večjem številu vključijo v redno vadbo pri TVD Partizan.

O pomenu telesne vzgoje v šoli in društvi bomo razpravljali na prvem roditeljskem sestanku. Veliko pozornost bomo posvetili organizaciji športnih dnevo. V februarju in marcu bodo zimskošportna tekmovanja, aprila peš izleti in izleti s kolesi, v tednu mladosti pa lahkoatletska tekmovanja (rokomet, med dvema ognjema itd.). Na proslavi 25.

Tratar Marjan-Učo: Kako sem zbiral pionirje v Predgradu

V Predgradu ob Kolpi je bil nekaj časa sedež garnizona VII. korpusa NOV-POS in v to vas sem prišel v decembru pred 18 leti in se vključil v edinico tega garnizona kot partizan-aktivist. Ker smo ob nedeljah pridno prirejali mitinge za borce in vaščane, je bilo treba, da bi v programu nastopili tudi pionirji. Zato mi je naložil tov. komandant dolžnost, da dobim nekaj pionirjev in jih tudi kaj naučim. Seveda takrat v tej vasi niso bili prav vsi za našo stvar, ker so nekateri njihovi možje bili v postojanki v Kočevju. Zato tudi naloga, ki sem jo dobil ni bila posebno lahka. Posrečilo se mi je dobiti dva pionirja konec va-

si pri gradu in to sta bila prva moja pionirja. Ta dva sta pa pregovarjala druge otroke, da postanejo pionirji. No, veriga je bila vedno večja, ko pa smo prišli na konec vasi, in sem prišel iz poslednje hiše, sem opazil, da pionirjev ni bilo nikjer več, le prva dva sta ostala in žalostno gledala ter mi potožila, da je neka ženska prestrašila otroke, češ, da jih bomo odpeljali v Črnomelj, pa so se res prestrašili in ušli. No, komandantu sem povedal svojo nezdodo, pa so se na ta račun tudi mene sposodili na nedeljskem mitingu. Poskusil sem znova nabiranje. Tokrat sem uspel in pričelo se je delo, enkrat v tej, enkrat v drugi hiši

naših ljudi, tako, da je bil program naštudiran in ko so ti moji pionirski iz Predgrada nastopili, sem videl solze v očeh staršev in tudi komandanta. Odslej naprej so pionirski redno nastopili. No, tistega mojega prvega »nabiranja« pionirjev, pa ne bom nikoli pozabil in vem, da se tega dobros pomnjam tudi pionirji, ki so danes vsi že odrasli ljudje in državljani!

ŽRTEV ZA DRUŽINO

— Prijatelj, ves teden poseđaš zvečer v gostilni. Zakaj te tudi ob nedeljah ni?
— Nedeljo posvetim družini. Doma berem časovite.

Občni zbor nogometnega kluba

Občnega zbora so se udeležili: Goli Jakob, zastopniki ljubljanske nogometne podzveze, predstavnik TVD »Partizan« Kočevje in član občinske zveze za telesno vzgojo Čuk Tone, zastopnik JLA major Stjepić Duško, tajnik občinskega sindikalnega sveta Resimovič Božo.

Za občni zbor nogometnega kluba lahko uvodoma poudarimo, da se je ta občni zbor razlikoval od preteklih občnih zborov, saj je nogometno dejavnost obravnaval v drugačni luči kakor pa prejšnji občni zbor. V poročilu predsednika NK Zupan Jankota je bilo zelo kritično ocenjeno dosedanje delo, predvsem pa pomanjkljivosti in slabosti, ki so bile vzrok slabega stanja in uspehov v pretekli tekmovalni sezoni. Nogomet ni razonoda 11 igralcev, ki trošijo družbena sredstva, temveč je splošno družbeni šport širokih ljudskih množic, katere se v tem športu vzgajajo, krepijo v zavedne socialistične državljane. Zato bo moral klub več delati na utrjevanju moralne politične zavesti mladine z pritegnitvijo čimveč mladine na športna igrišča. Nogometni klub je imel tekoče z pomanjkanjem sredstev, zato je ostalo iz prejšnjega leta več neplačanih računov. Občni zbor je tudi obravnaval nadaljnji način tekmovalni ali naj bi se tekmovalo v okviru sindikatov gospodarskih organizacij, v okviru samega Kočevja ali naj se tekmuje še nadalje v tekmovalni ligi. Občni zbor je po obravnavanju bil soglasno mnenja, da je potrebno še nadalje nogometno dejavnost krepi in razvijati v tekmovalju z ostalimi klubi v okviru ljubljanske podzveze. Člani nogometnega kluba pa morajo pri svojem delu pokazati več zavesti in discipline, kar bo tudi vzrok večjih uspehov. Navzoči zastopniki merodajnih činiteljev pa so obljubili, da bodo klubu

pomagali v okviru razpoložljivih finančnih sredstev.

58... 59... smuk!

Ob zaključku smučarskega tečaja, ki ga je organizirala osemletna šola Dobrepolje za svoje učence, smo priredili tekmovalne v veleslalomu na Videnskem hribu. Pripravljene so bile kar tri proge, ki niso bile ravno lepe in ne lahke. Tudi sneg tekmovalcem ni bil naklonjen. Kljub temu pa so bili doseženi dobri rezultati. Bile so tudi ostre borbe za prva mesta, predvsem pri mlajših.

Tekmovalci so bili razdeljeni v tri skupine: A, B in C. V A skupini so nastopili mladinci in člani, v B skupini so nastopili dijaki iz prve vrste smučarskega tečaja in v C skupini pa dijaki iz druge skupine smučarskega tečaja.

Doseženi rezultati:

A skupina: 1. Jože Miklič (22.5 sek.), 2. Slave Novak (23.0), 3. Janez Hren (28.2), 4. Jože Drobnič (29.6), 5. Jože Grm (31.8 sek.).
B skupina: Tone Zajc (21.5 sek.), 2. Marjan Miklič (21.7), 3. Anton Fink (22.2), 4. Franc Novak (25.9), 5. Milan Peterlin (32.1 sek.).

C skupina: 1. Jože Novak (36.2 sek.), 2. Anton Peterlin (37.5), 3. Jože Peterlin (41.1), 4. Alojz Juvanc (43.4), 5. Marija Malner (43.6 sek.).

Prireditve je v celoti dobro uspela in je dala tekmovalcem veliko vzpodbude za razvijanje zimskega športa v Dobrepoljski dolini.

Na smučarskem tekmovanju v Loškem potoku 11. februarja

Na sporedu je tretje kolo

V torek 16. februarja 1962 so favorizirani Rogovi kegljači izgubili tekmo s I. moštvo Itasa za 156 kegljev. Nekateri Rogovi igralci so podcenjevali svoje nasprotnike, le-ti pa so zaigrali proti pričakovanju zelo dobro, čeprav niso imeli v moštvo standardnega igralca Ščapa. Tako so pridobili prvi 2 točki.

Rezultati posameznikov:

ITAS I. (4.151) — Vidervol F. 618, Tomšič 719, Vidervol J. 686,

Zorko 749, Radosavljevič 649, Klun 730.

Rog (3.995) — Mejak 734, Serčer 574, Berlan 690, Kozina F. 670, Primožič 682, Kalabota 645.

Tekma med Kometom in Trgoprometom, ki je bila odigrana v petek dne 20. februarja se je končala z zmago kometa z rezultatom 4.197 proti 4.022 kegljev. Igralci Trgoprometa so na tej tekmi kljub porazu zablesteli in postavili rezultat nad 4.000 kegljev, kar pa od njih ni nihče pričakoval. Komet je sicer solid-

no moštvo, vendar ne more podreti preko 4.200 kegljev, to je 700 kegljev na posameznika. Zadnji čas nimajo sreče pri izbiri tekmovalcev, čeprav je njihova sekcija med najmočnejšimi.

Rezultati posameznikov so naslednji:

Komet (4.197) — Držek V. 678, Držek O. 774, Siraj 619, Vidmar M. 771, Artač 681, Smolej 674.

Trgopromet (4.022) — Jurkovič 721, Žagar J. 635, Beljan 715, Rački 618, Lunder 711, Putrih 622.

K. F.

Gibanje prebivalcev

Obvestila

Sporedi

čestitke

Mali oglasi

nujoča v Kočevju, Roška 23, se zahvaljujem Anici Kovačič, stanujoči istotam, za odstop od tožbe v smislu odškodninskega zah-tevka.

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše nepozabne mame, stare mame in sestre Kristine Briški

iz Dolnje Žage pri Kostelu, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje in nam na kakršenkoli način pomagali ter z nami sočustvovali. Posebna hvála dr. Primožičevi in ostalemu osebju novomeške bolnice za skrb in nego v času njene boleznii.

Enako se zahvaljujemo ObLO Kočevje, vaščanom Žage in prebivalcem Podlesja za darovane vence.

Zalujoci sin Ivan z družino in ostalo sorodstvo.

PREDAVNJE

Delavska univerza Kočevje vabi na predavanje »S slovenske ekspedicije po deželi krajičje Sabe« spremljano s 150 barvnimi diapozitivii, ki bo v torek, 27. II. 1962 ob 19.30 uri v dvorani množičnih organizacij. Predaval bo biolog tov. Jože Štirn.

Vabimo k številni udeležbi!

Prijateljsko srečanje v Sodražici

V nedeljo, 18. februarja je bil v Sodražici namiznoteniški dvoboj med TVD »Partizan« Ribnica in TVD »Partizan« Sodražica. Dvoboj je bil prijateljski in ni ena kot druga ekipa nastopila v najboljši postavi. Tu je treba pohvaliti mlade igralce iz Ribnice, ki so kljub dolgi in slabi potji stopili borbeno za mizo. Ribničani so imeli tokrat priložnost, da nas zopet enkrat ekipno premagajo.

Vse premalo športnega duha pa je v starejših igralcih, ki bi jim morali nuditi udoben prevoz in mogoče ustreči se kakšni drugi želji. Zavedati se moramo, da pri nas nimamo prostora za profesionalizem in je treba včasih z voljo prebresti težave, ki pridejo v klubu.

Zmagala je trojica iz Sodražice v postavi: Štupica, Lovrenčič, Gašperič proti Silc, Bajde, Matoh z rezultatom 5:3.

V srečanju posameznikov je prvo mesto zasedel Gašperič iz Sodražice pred Silcem, Ribnica in Štupico, Sodražica.

Ob zaključku so nas Ribničani povabili, da jim vrnemo to srečanje. Pri tem so predlagali, da bi občinska zveza za telesno vzgojo v Ribnici organizirala prvenstvo občine in povabila vse ekipe, ki pridejo tu v poštev.

Tekmovalci iz Sodražice si želimo takih tekmovalcev, le škoda, da je ta lepa športna panoga zamrla v krajih, kot so Dobro polje in Velike Lašče, ker le z enakovrednimi nasprotniki postane srečanje zanimivo.

RAZPIS

Zavod za zaposlevanje delavcev v Kočevju razpisuje delovno mesto:

SEFA IZPOSTAVE ZAVODA V RIBNICI

Pogoj: višja strokovna izobrazba s 3-letno prakso v upravnih stroki.

Plača po pravilniku o razdeljevanju osebnega dohodka Zavoda, Razpis velja do 15. 3. 1962 oziroma do zasedbe delovnega mesta.

Prošnje z življenjepisom in podatki o strokovni izobrazbi je treba vložiti pri Zavodu za zaposlevanje delavcev v Kočevju.

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE DELAVCEV KOČEVJE

RAZPIS

Solski odbor 8. letne šole v Sodražici, razpisuje delovno mesto

ADMINISTRATORKE

ki zna voditi samostojno finančno poslovanje. Nastop službe takoj, plača po ZJU, pozneje po pravilniku. Prednost imajo prosilci z več letno prakso.

Prošnje z navedbo dosedanjega službenega mesta naj interese oddajo do 28. februarja 1962 na upravo šole.

RAZPIS

KEMIČNA TOVARNA KOČEVJE

razpisuje naslednja delovna mesta:

SEFA KOMERCIALNE SLUŽBE

— diplomirani ekonomist s 5-letno prakso ali ekonomski tehnik z 10-letno prakso ali oseba, ki je s prakso dokazala, da je sposobna opravljati to delovno mesto. Obvezno mora obvladati vsaj enega izmed tujih jezikov (angleški ali nemški).

OBRTOVNEGA KNJIGOVODJE

— ekonomski tehnik z 2-letno prakso ali uslužbenec v računovodstvu z 5-letno prakso.

STROJEPISKE

— administrativna šola z znanjem stenografije.

KLJUČAVNICARJA

— eno delovno mesto kvalificiran strojni ključavničar, drugo delovno mesto kvalificiran strojni ključavničar z atestom za varila za avtogeno varjenje.

Ponudbe z navedbo šolske izobrazbe in dosedanjih zaposlitev pošljite na upravo podjetja

KEMIČNA TOVARNA KOČEVJE

Uredništvo »Novic« Kočevje

V nedeljo 18. t. m. je imela krajevna organizacija ZB NOV v vasi Grčarice masovni sestanek, ki se ga je udeležilo okrog 50 članov. Otvoril ga je predsednik organizacije tov. Šega Franc, ki je na kratko obrazložil stvari, ki so se obravnavale na plenemu, kateremu je prisostoval. Med drugim je pojasnil tudi to, da se je na plenumu obravnavala priključitev krajevnih organizacij ZB k nekaterim večjim krajem. Tako bi obstojale samo 4 večje matične organizacije kot so: Loški potok, Sodražica, Ribnica in Dolenja vas. Krajevna organizacija ZB NOV Grčarice bi tako pripadla k Dolenji vasi. Prikazal je tudi velik pomen naše organizacije, ter povdaril, da je organizacija ZB Grčarice ena najboljših v občini — kar tudi v resnici je.

Na kraju je dal na glasovanje, ali se predlog za priključitev sprejme ali ne. Vsi člani so bili enoglasno proti in nastal je vsesplošen protest. Nekateri so bili celo mnenja, da se raje izključijo iz organizacije, kot bi se priključili k Dolenji vasi, ki je organizacijsko šibkejša.

S tem je bil masovni sestanek zaključen.

Na dopis v Novicah z dne 16. februarja 1962 sporočajo Grčavljani sledeče: V članku »Grčarice« na strani 8 je pisec članka kritiziral delo v našem kulturnem domu in direktno tudi upravitelja doma, češ da bi moral biti zamenjan in bi kulturni dom upravljal sposobnejši človek. Dalje piše tudi, da mora hoditi mladina iz Grčaric v Ribnico in Kočevje gledat kino predstave, katerih v Grčaricah in Dolenji vasi ni.

Odbor SZDL Grčarice daje k gornjemu članku sledeče poročilo: Kulturni dom v Grčaricah je odprt vsako sredo, četrtek, petek, sobota in nedeljo. Na podlagi tega je vsakomur dano in ima možnost, da si ogleda televizijske predstave. Kino predstave se izvajajo redno vsakih 14 dni, katere nam posreduje DU Ribnica.

Iz zgoraj navedenega sledi, da je pisec omenjenega članka zelo namerno kritiziral sedanjega upravnika kakor tudi celo organizacijo socialistične zveze. Vse, kar je v članku navedeno, je laž, s katero se pisec omenjenega članka lahko maže, da bo lažje hodil v kino v Ribnico.

Z doseženimi uspehi ne smemo biti nikoli zadovoljni

V prvi polovici februarja je bil v Kočevju posvet, ki ga je sklical Okrajni sindikalni svet, udeležili pa so se ga razen članov plenuma občinskih sindikalnih svetov Kočevja in Ribnice, še podpredsednik Republiškega sveta sindikatov Jože Plevnik in tajnik Okrajnega sindikalnega sveta Jože Marolt ter predsedniki sindikalnih podružnic nekaterih večjih kočevskih podjetij. Posvet je bil sklican z namenom, da bi se pogovorili predvsem o nalogah sindikata na gospodarskem področju.

Vsi letošnji plani predvidevajo močan porast dohodka. Vedno bolj se pozna delovanje novih pravilnikov. Vseposod pa ne poteka delo, kot je bilo predvideno in kot bi bilo želeli. Pravilniki vsebujejo vrsto pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba odpraviti. V nekaterih pravilnikih prevladuje celo mezdni odnos, saj se vedno govore o stalni plači, dopolnilni plači itd. Nekateri kolektivni dosega na podlagi novih pravilnikov lepe rezultate dela, vendar z doseženimi uspehi ne bi smeli biti zadovoljni. Ves naš razvoj je namreč tako hiter, da moramo vsako še tako dobro stvar vedno dopolnjevati, ker se nam v nasprotnem pojavijo kmalu veliki problemi.

Dalje so razpravljali o družbeno ekonomskem izobraževanju in ugotovili, da hitri vsestranski gospodarski razvoj, novi gospodarski sistem in novi pravilniki terjajo vedno bolj izobražene delavce.

O stvareh, o katerih so razpravljali na posvetu, so že razpravljali ali pa še razpravljajo izvršni odbori sindikalnih podružnic. Na teh sejah govore med drugim tudi o občnih zbora sindikalnih podružnic in o volitvah v sindikalne odbore in delavske svete. Vendar sindikati še vse premalo razpravljajo o vsebinski decentralizaciji, se pravi o decentralizaciji sredstev. Delo v sindikalnih organizacijah je na splošno razgibano, so pa še izvršni odbori, ki ne znajo ali pa ne čutijo potrebe po resnem delu.

RIBNICA

Poročila sta se: Silc Franc, poljedelec iz Dolenjih Lazov 6 in Petek Pavlina, trg. pomočnica iz Dolenjih Lazov 22.

Rodila je: Gruden Terezija, gospodinja iz Zlatega repa 5 — dečka.

Umrla je: Oberstar Ana, prevžitarica iz Ribnice 149, stara 83 let.

DOLENJA VAS

Poročila sta se: Češarek Edvard, avtomehanic iz Dolenje vasi 31, star 30 let in Dejak Julijana iz Dolenje vasi 25, stara 25 let.

ČESTITA

Ljubemu sinu Jožetu Jurkoviču iz Kanade želi vse najboljše za dvojni praznik ter mu kliče še na mnoga zdrava leta — mama iz Jesenovega vrta.

ČESTITA

Dragemu sinu Francetu Fajdiču, majorju iz Celja, želimo za njegov rojstni dan vse najboljše. Enako ženi Slavici in otrokom. Mama, Ivan, Anica, Štefka in Slavka z družinami.

ČESTITA

Francetu in Mariji Beljan za deseto obletnico skupnega življenja, želi vse najboljše Ančka z družino

KUPIM

Kupim dve enodelni omari. Progar Katarina Črni potok 15 pri Kočevju

PRODAM

Ugodno prodam skoraj nov moped znamke Tomos. Trdan Stane, Ljubljanska cesta 6/III.

PRODAM

Motor BMW 250 cm ugodno prodam. Naslov na upravi Novic.

PRODAM

Prodam nov kavč — še popolnoma nov. Naslov na upravi Novic.

»NOVICE« — glasilo SZDL občin Kočevje in Ribnica. Izdaja in tiska CZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Peter Šobar. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14-a, telefon uprave in uredništva 389. Letna naročnina 800 din, polletna 400 din in jo je treba plačati v naprej. Za inozemstvo 2.000 dinarjev oziroma 3 ameriške dolarje. Tek. rač. 600-27-1-265 pri NB podružnica Kočevje

JADRAN KOČEVJE: Od 23. do 25. februarja amer. barvni CS film »Kavboj«, 25. februarja matineja »Kje je sreča«, 26. in 27. februarja nemški film »Roman ginekologa«, 28. februarja in 1. marca franc. film »Resnica«, od 2. do 4. marca italijanski film »Kam s truplom«.

SVOBODA RUDNIK: 24. in 25. februarja jug. film »Kota 905«, 3. in 4. marca francoski film »Vrel asfalt«.

SVOBODA STARA CERKEV: 24. in 25. februarja ameriški film »Prijateljsko prepričevanje«, 3. in 4. marca francoski film »Njeno življenje«.

RIBNICA: 24. in 25. februarja madžarski film »Ljubezen na razpötju«.

SODRAŽICA: 24. in 25. februarja angleški film »Operacija Amsterdamski«, 3. in 4. marca ital. barvni film »Evropa ponoči«.

LOŠKI POTOK: 25. februarja amer. barvni film »Čaj in simpatija«, 3. marca ital. barvni

CS film »Kruh — ljubezen in...«.

VELIKE LAŠČE: 24. in 25. febr. jug. film »Signali nad mestom«, 3. in 4. marca italijanski barvni film »Lepa mlinarica«.

DOBREPOLJE: 24. in 25. febr. amer. barvni CS film »Zlomljena zvezda«, 28. februarja ruski barvni film »Nebo kliče«, 3. in 4. marca jugoslovanski film »Signali nad mestom«.

PONIKVE: 1. marca ruski barv. film »Nebo kliče«.

KOČEVSKA REKA: 24. in 25. februarja argentinski film »Ali te smem imenovati mati?«, 3. in 4. marca amer. barvni film »Prijatelj Joe«.

PREDGRAD: 24. in 25. februarja amer. barvni film »Bela divjina«, 3. in 4. marca angleški barvni VV film »Ker veter ne zna brati«.

BROD NA KOLPI: 25. februarja jug. barvni film »Gospa ministrica«, 4. marca argentinski film »Ali te smem imenovati mati?«.

Inšpektorja na obisku

V KOLODVORSKI RESTAVRACIJI PRODAJALI POKVARJEN JAJČNI KONJAK. — PRI »LOVCU« POVSOD RED, LE KUCHARICA BREZ HALJE IN NAGLAVNE RUTE. — V »ROGU« KUCHARICE V ZAMAZANIH HALJAH. — LJUDSKA RESTAVRACIJA: »JA PIJEM DO ZORE, A LJUDI GOVORE...«

Pred dnevi sta šla na akcijo sanitarni in tržni inšpektor. Obiskala sta predvsem gostišča. Poglejmo, kako sta odkrivala dobro in slabo.

● **POKVARJEN LIKER** krilo v točilnici dve steklenici pokvarjenega jajčnega likerja. Konjak je bil polnjen še septembra 1960, rok trajanja pa je eno leto. Da z likerjem ni vse v redu, se je videlo tudi, ker je bila na vrhu gosta tekočina konjaka na dnu pa redka in skoro kot voda čista. Upravnik restavracije se je izgovarjal, da je liker kupil pri »Trgoprometu« v decembru preteklega leta, vendar tak izgovor, četudi ni držal, ni opravičljiv, ker bi moral paziti pri nakupu, da ne bi dobil pokvarjenega blaga.

Tomšič Andrej: KURIR BRANKO

NADALJEVANJE
Ko je Branko odprl oči, je ugotovil, da leži v postelji. Zdelo se mu je, da sanja. Nad posteljo se je sklanjalo mlado dekle, oblečeno v partizansko uniformo.

Zganil se je in hotel otipati, kje je torbica in pištola, pa mu je telo pretresla grozovita bolečina. Rama ga je pekla. Zavedel se je, da je bil ranjen. Še vedno omoten ni vedel, ali je predal pošto ali ne. Skrb za torbico je bila močnejša od bolečine.

»Kje sta moja torbica in pištola?« je vprašal šepetaje. Dekle se je vzravalo in pozorno pogledalo Branka. Bila je drobna in svetločrna, na rokavo je imela znak Rdečega križa. Njene poteze na obrazu so bile še skoro otroške. Smehljaje se je sklonila nanj.

»O, saj ne spiš?« se je začudila. »Že skoro cel dan spiš, pa nisem vedela, da si zbujen. Lačen si, kaj ne. Takoj ti prinesem.«

»Kje sta torbica in pištola?« je uporno ponovil vprašanje. »Ne vem. Mislim, pri komandantu, ker te je on prinesel sem. Vprašala ga bom. Samo, ne govori preveč, slab si. Mnogo krvi si izgubil.« Odhitela je iz sobe.

V sobo je vstopil komandant Korpusa.
»No, Branko, kako si?« je vprašal zaskrbljeno.
»Dobro, tovariš komandant! Samo malo slaboten se počutim, pa bo minilo. Samo, da sem srečno predal pošto!« je dahnil Branko.

»Odnesti te bodo v bolnico. Boš vzdržal?«
»Bom, tovariš komandant! Saj me ne boli dosti, samo slab sem.«

»Tovarišica Vera, ki je bila pri tebi mi je povedala, da si jo vprašal za torbico in pištolo. Pri meni sta spravljeni. Ne boj se, oboje dobiš nazaj. Naročil sem Veri naj ti prinese.«

»Hvala, tovariš komandant!«
Komandant se je zagledal v Branka, ležečega na beli postelji, z obrazom belim kot prt. Poznal ga je že dolgo. Že nekaj mesecev nosi ta drobni fantič pošto iz brigade v štab Korpusa in še vedno je imel srečo, da se je prebil skozi sovražne vrste. Danes jo je skupil, morda mu bodo morali odvezati roko — kdo ve. Ko je gledal ležečega Branka, je njegova misel preskočila na njemu slične, ki jih je srečal v brigadah, vaseh in civilnih taboriščih. Ti otroci so bili brez mladosti, brez igre in veselja. Vse to, mnogokrat pa tudi starše, brate in sestre, jim je požrla ta prokleta vojna. Mnogo jih je padlo, ko se niti živeti niso začeli. Ni jih več, njihova drobna telesa pa trohijo pod košatimi smrkami in bukvami, sredi svobodnih gozdov. Njihovi grobovi niso označeni, da bi jih ne oskrnil sovražnik, njihovih imen ne ve nihče. V brigadah so bili samo partizani z ilegalnimi imeni. Bo padel tudi Branko? Skoro tesno mu je bilo pri sru, ko je pomislil na tega drobnega fanta. »Iz bolnice ga je treba poslati nekam na osvobodeno ozemlje,« je sklenil. Naj doživi svobodo. Takih nam bo po vojni primanjlovalo. Ti otroci, ki so se znali boriti proti sovražniku s puško v roki, sredi krvave vihr, bodo gradili tudi lepšo prihodnost po vojni.

»Zanamci,« je mislil komandant, »bodo morali znati ceniti žrtve in trpljenje nas vseh, posebno pa še teh otrok brez sonca in mladosti.«

Branko je v mislih zopet prehodil pot v štab Korpusa. Hotel je ugotoviti, kje je pogrešil, da je padel v zasedo. Napake ni našel. Zašel je vanjo, kot stotine drugih, ki so to plačali s svojimi življenji ali ranami. Spomnil se je Ljubke in solze so mu privrele na oči.

»Ubili so mi Ljubko,« je počasi povedal in se s solznimi očmi zazrl v komandanta in ga predramil iz njegovih misli. »Nič ne maraj, Branko. Druga konja boš dobil in ko ozdraviš, boš zopet jezdit. Pozabil jo boš!«

»Nikoli, tovariš komandant! Tudi, če dobim druga konja, to ne bo Ljubka.« Za hip je prenehel, kot da zbira misli in se ne more odločiti naj pove ali ne. »Sam sem jo ustrelil,« je nadaljeval, »da se ne bi mučila. Nikoli ne pozabim njenega pogleda, preden sem sprožil! Kot, da se mi opravičuje, ker ne more z menoj in me obenem prosi naj jo rešim muk in trpljenja. Tako dobra je bila in tako rada me je imela!« Glasno je zahljpal.

»Pomiri se, Branko! Ne smeš misliti nanjo. Misli raje na to, da je tisoče borec dalo svoja življenja v tej borbi. Tudi tvoj oče je med njimi. Smrt ni izbirala, kosila je od kraja. In še jih bo padlo, preden bo svoboda. Ne misli na Ljubko. Njena smrt je bila prav tako nujna, kot vsaka druga v tej krvavi borbi. Tudi njena kri bo temeljni kamen naše svobode. Misli mi moraš nase, Branko. Važno je, da si ti živ, da si izvršil svojo nalogo. Tudi živali se borijo in umirajo z nami. Borijo se kot mi, pomagajo po svojih močeh, po svoji sposobnosti. Vem, mnogo ti je pomenila, pa vendar boš moral preboleti njeno smrt. Ko boš starejši in se boš spomnil svojih doživetij v tej vojni, takrat se boš spomnil tudi nje in spomin nanjo bo lep.«

Mi bomo šli v nove boje. Se mnogo Ljubk bo padlo. Kri naših padlih tovarišev in kri živali, ki so nam zvesto služile v tem boju pa nam bo dajala poguma, da bomo zmagali.« Komandant je držal Branka za hladno čelo in ga božal. Zdelo se je, da se je Branko pomiril.

NADALJEVANJE PRIHODNIČ

IZSTRELITEV
prvega ribniškega astro-
navta v vesolje!!!
Kdaj—? Kje—?
Na pustni torek ob 15. uri
v Ribnici. Ne zamudite tega
edinstvenega dogodka!

tembra 1960, rok trajanja pa je eno leto. Da z likerjem ni vse v redu, se je videlo tudi, ker je bila na vrhu gosta tekočina konjaka na dnu pa redka in skoro kot voda čista. Upravnik restavracije se je izgovarjal, da je liker kupil pri »Trgoprometu« v decembru preteklega leta, vendar tak izgovor, četudi ni držal, ni opravičljiv, ker bi moral paziti pri nakupu, da ne bi dobil pokvarjenega blaga.

Ko je gostom pri neki mizi prišlo na uho o pokvarjenem likerju, so skušali nagajati natakarcama:

— Prinesi mi liker, pa ne tistega, ki je od predlani.

Drugi pa je bil drugačnega mnenja:

— Če bi bilo kaj za stran vreči, prinesi raje nam.

Naslednja pomanjkljivost, ki sta jo odkrila inšpektorja, je bila, da v stekleni omarici razstavljene sladkarije in konzerve niso imele napisanih cen, niti niso bile cene zanje vpisane na ceniku, ki visi v restavraciji. V kleti sta bili še dve steklenici pokvarjenega likerja. Dalje ni bilo na stranišču žarnice niti tistega dela, v katerega se žarnica privije. Upravnik je pojasnil, da so mu v nekaj mesecih že štirikrat neznanzi vsesкупaj pokradli. V eni gostinski sobici je imel skoro vsak prt več lukenj. Luknje so napravili s cigaretami nepazljivi gostje.

Čistočo v kuhinji, restavraciji in ostalih prostorih sta inšpektorja v glavnem pohvalila. Gostišče je sicer staro in potrebno obnove, vendar še kar dobro vzdrževano.

Tržni inšpektor je zato, ker ni bilo cen na razstavljenih predmetih pa tudi zaradi pomanjkljivega cenika, kaznoval upravnik z 2.000 dinarji. Gost, predvsem pa tujec, je namreč zato, ker ni cen, prepuščen hoteli ali nehoteni nezmotljivosti natakarc.

● ZA PRVIČ 500 DIN

Pri »Lovcu« inšpektorja v točilnici nista odkrila posebnih pomanjkljivosti. Nekdo izmed gostov, ki je malo prej vstopil, je mencial roke:

— Mrzlo je mrzlo danes.

Drugi, ki je že sedel in se grel z žganjem, pa je prijatelju odgovoril:

— Tebi je že mrzlo tebi, natakarciji je pa vroče, ker je zagledala prave strice.

Vendar natakarciji ni bilo tre-

ba biti vroče, ker je imela vse v redu. Tudi v shrambi, kleti in kuhinji je bilo vse v redu. Zataknilo se je le pri kuharici, ki ni imela rute in halje. Predpasniček, ki ga je imela, pa ni bil popolnoma čist. Zaradi teh pomanjkljivosti je kaznoval sanitarni inšpektor kuharico s 500 dinarji. Pri kazni je upošteval, da je to prvič in da ona le nadomešča kuharico.

Pri odhodu, nam je upravnica dejala:

— Pa še kaj pridite, saj kontrola mora biti in je tako prav.

● KUCHARICE ALI MEHANIKI?

V gostišču »Rog« sta si inšpektorja najprej ogledala kuhinjo in pomivalnico. Ura je bila 10 ali 11 dopoldne in takrat prav gotovo ne bi smele biti v pomivalnici skodelice za juho. Tudi raznih umazanih kozarcev (od marmelade, kislih kumaric ali morda kaj drugega) je bilo vse preveč. Ostali nered bi bil za pomivalnico delno opravičljiv. V kuhinji so bila razmetana drva, pod mizo vedro s pepelom in tri kuharice, od katerih sta imeli dve zelo umazani halji. Zaradi zamazanih halj in nereda v pomivalnici je sanitarni inšpektor kaznoval kuharice s skupno 2.000 dinarji.

Upravniku gostišča sta inšpektorja povedala, da bodo v bodoče ukrepi strožji. Lahko se zgo-di, da bo gostišče zaradi neurejenosti med sezono tudi nekaj dni lahko pa tudi pol meseca ali mesec zaprto. In kako bo potem z osebnimi dohodki zaposlenih?

Kuharicam pa sta inšpektorja še povedala, da imajo halje samo za v kuhinji. Predno prestopijo kuhinjski prag (ko grejo po drva, na stranišče ali kamorkoli že) pa morajo haljo odložiti. To bo tudi pomagalo, da halje ne bodo tako hitro zamazane.

Na sploh pa sta inšpektorja o gostišču menila, da v njem red in čistoča nazadujeta in da bo sta zato pri naslednjem pregledu (v kolikor se stanje temeljito ne izboljša) ukrepala ostreje. Pri mili kazni sta inšpektorja upoštevala, da je polovica kuharic na tečaju ali pa bolna.

● 1 DEKAGRAM 2.000 DIN

Pogled na tehtnico pri mesarju na tržnici je povedal, da kaže tehtnica 1 dkg v škodo potrošnikov. Tržni inšpektor je kaznoval zato mesarja z 2.000 dinarji. Sanitarni inšpektor pa je pripomnil, da mora biti čok za senkanje mesa ravno odžagan in da naj mesar čimprej poskrbi, da bo zadoščeno predpisom, ker v nasprotnem...

Tržni inšpektor je na tržnici stehal še štruce kruha. Tehtala je točno kilogram.

Ponovno »Delavci ali upravljavci!«

V zadnji številki Novic je bil objavljen članek iz razprave seje Upravnega odbora sindikalne podružnice Gozdne uprave Podpreska, razpravljali poleg svojih razvidno iz članka — so člani Upravnega odbora sindikalne podružnice Gozdne uprave Podpreska, razpravljali poleg svojih problemov, tudi probleme, ki se dogajajo na Kmetijski upravi v Dragi (prej je bilo kmetijstvo v sklopu Gozdne uprave Podpreska). O tem je bilo v članku tudi napisano precej zbadljivih in neresničnih stvari čes: »Nekdo je narobe splaniral in slabo gospodarjenje, zato 90-odstotne plače.«

Na te in še na ostale besede, ki so napisane zelo satirično, sem se odločil, da napišem oz. dam pripombo in pojasnilo tistim, ki jih poznajo pa vendar nečjejo poznati.

V letu 1960 v mesecu decembru in v letu 1961 v mesecu februarju je bila v Drago pripravljena iz drugih obratov KGP, mlada plemenska živina. Od teh živali je bilo nekaj že pripuščeneh, večje število pa še ne. Naš cilj pa je bil namreč ta, da vse nepripuščene telice pripustimo ter jih pripravimo za prodajo našim in tujim kupcem.

Z ozirom na to, se je sestavil proizvodno finančni plan za leto 1961, skupno z vodilnim osebjem na Upravi podjetja, ki je za to dejavnost zadolžena. Na žalost pa se vse to ni tako izvedlo in mislim, da temu tudi ni krivo slabo gospodarjenje, pač pa naše in zunanje tržišče, ki se od časa do časa spreminja in postavlja vse drugačne pogoje.

Dalje je pisec članka zapisal tudi to: »Telčki pijejo pa sedaj polnomastno mleko teh krav.« Z ozirom na večje število krav in veliko oddaljenost mlekarn, smo zadevo rešili na ta način, da smo nakupili večje število telet in namesto da hrani krava s svojim mlekom eno tele, hrani sedaj dva; tako da bo v času laktacije vzredila do 5 telet. To je za enkrat za ta pasivna, vi-

šinska in oddaljena kraška področja najbolj pametna rešitev, sicer pa stremimo za tem, da bi se teh živali čimprej iznebili in prešli na pitanje mladih govedi. To pojasnilo je bilo gostom — ki so prisostvovali seji na Gozdnopravi Podpreska — podano tudi v pisarni Kmetijske uprave Draga. Popolnoma pa je zgrešeno in obsojanja vredno, da je pisec članka vse to prezrl in se slepo oprijel le onih stvari, ki jih je zvedel od drugih, ki jim pa zaveda ni povsem jasna.

Pripombamo tudi to, da ni bilo na tej seji niti enega člana našega kolektiva in zato je popolnoma zagrešeno, kar je bilo napisano: da člani oz. delavci vedno bolj opažajo posamezne pomanjkljivosti. O problemih in pomanjkljivostih na našem posestvu lahko razpravljamo le člani našega kolektiva, ki smo s kmetijsko proizvodnjo posredno v zvezi ali pa skupno s člani kolektiva Gozdne uprave Podpreska, če so nam le-ti pripravljeno pomagati, ne pa zahrbtno kritizirati tudi stvari, ki jih niso upravičeni. Vsak pameten človek, ki se količkar razume na kmetijstvo ve, da je ta dejavnost — še posebno v teh višinskih in oddaljenih krajih — pasivna. Tudi ostali kmetijski obrati KGP in kmetijske zadruge, ki imajo svoje obrate ne dose-gajo pozitivnih rezultatov.

Zaželjeno pa bi bilo, da se ob sestavi proizvodnega plana, dopusti toliko, da bi bilo tudi v kmetijstvu mogoče doseči plan in s tem zagotoviti vsem članom kolektiva 100-odstotne osebne dohodke.

Žilindra in Zbašnik

Pripomba uredništvu
Piscema članka »Še enkrat delavci ali upravljavci« bi pojasnili, da smo imeli o kmetijski upravi v Dragi pripravljene članek »Nerentabilne krave«, ki pa zaradi pomanjkanja prostora ni šel v prejšnjo številko »Novic«. V njem smo povedali, kaj ljudje govore o Dragi (prvi odsta-

Pri obisku v kavarni sta opazila inšpektorja le manjše pomanjkljivosti. Zaradi tega sta natakarcim le povedala, kaj morajo odstraniti, izboljšati oz. roma napraviti.

● »JA PIJEM DO ZORE...«

V Ljudski restavraciji (nasproti hotela Pugled) inšpektorja nista zasledila pomanjkljivosti niti v kuhinji, niti v shrami, niti v skladišču. Pripomniti bi bilo le, da se Ljudska restavracija včasih (predvsem okoli 15. ko dobe ljudje plače) spremeni v krčmo, zakotno gostilno ali celo beznico. Ljudska restavracija naj bo res Ljudska restavracija (restavrirati je obnoviti), se pravi, da bi ljudje v njej obnovili svoje sposobnosti za delo (se najedli). V kočevski Ljudski restavraciji pa se predvsem okoli 15. nekateri ljudje opiijejo precej preko mere, razgrajajo, (kvartajo) se kregajo in pojejo oz. se derejo. Tudi med obiskom inšpektorjev so v restavraciji kvartali (bilo je dopoldne, ko bi morali biti verjetno v službi), pili in peli oz. se drli: »Ja pijem do zore, a ljudi goooooore, da opet sam pijan jaaaaa!!!« Pili so, pili in metali karte, da so jim ob vsakem zamahu roke glave pijan- sko omahovale nad mizo. Ni treba posebej poudarjati, da se bo vsak kulturni državljan zelo nerad aboniral v taki »Ljudski restavraciji«, saj bi moral jesti včasih med dretjem in tuljenjem ter grožnjami pijancev, kjer ni varen skoro niti za svoje življenje.

— Takim razbijalcem bi morali odtegniti za razbijanje polovico plače, potem bi pa bili pametnejši.

◆

Inšpekcija je za en dan spet končala z delom. Nekateri državljane je morda obravnavala pred boleznijo (pokvarjeni konjak, umazanija itd.) druge možnosti, da bi več plačali, kot so dobili (netočna tehtnica, pomanjkljivi ceniki itd.). V korist vseh državljanov bo, če bodo naše inšpekcije čimvečkrat na terenu in ščitile državljane pred različnimi nepravilnostmi.

Tratar Marjan-Učo:

Tudi to je bil pogum!

V naši vasi so imeli Italijani močno utrjeno postojanko. Vendar pa smo kljub temu imeli tene zveze z našimi rajonci in partizani, ki so ju vzdrževale zlasti naše žene in mladina ter pionirji. Tako pa je bila nenadoma presekan zveza med našo vasjo in rajonom. Pa je pokojni sekretar Zmago pozval mladinko Čuk Micko, ji naročil ter dal dobro kopo raznega materiala, okrožnice in Poročevalca in Pravico, ki da jih naj na vsak način spravi v našo vas. Toda kako, ji je greblo v glavi. Toda morala je to storiti in napolnila se je mimo straž in prišla na veliko cesto. Ko je tako korakala in premišljevala — kam naj skoči, če ji pride nasproti sovražno vozilo, je že za hrbtno ustavljal težki oklopni voz in ko so jo Italijani vprašali, kam je namenjena, je povedala, seveda pripravljen izgovor in povabili so jo, da stopi v vozilo. Seveda je bila iznenadena, pa na marsikaj je pri tem mislila, posebno še na svoje pravo poslanstvo, ko je nosila pod nederji skrit partizanski material... Zato se je res le težko odločila. Vendar, da bi odvrnila vsak dvom, je le privolila in se pripeljala v vas. Kako smo se začudili, ko nam je zložila na mizo kup novih časopisov in navodil za delo OF v vasi in še, ko nam je povedala, kako so ji Italijani pomagali to prenesti in celo v oklopnem vozu, da je bilo ja dovolj varno. No, pohvalili smo našo Micko in tudi je spet odnesla s seboj kup novic ter pozdravov

našim rajoncem. Seveda je šla domov že lažje in brez večjega strahu, saj je delo dobro opravila. Še sedaj se večkrat pohvali, kako so ji sami Italijani omogočili, da je izvršila tako težko nalogo in spet izvršila ter vzpostavila zvezo z našo vasjo in partizani.

OB ROBU

IZ POLOMA

Pred dnevi sem se odpeljal s kolesom proti Polomu. Ko sem se pripeljal do križišča Struge — Polom, skoro nisem mogel verjeti svojim očem. Videl sem, da proti Polomu po zadnjih snežnih padavinah cesto sploh še niso pluzili. Premočen in zelo slabe volje sem prišel v Polom eno uro kasneje, kot bi moral biti.

Prebivalstvo Poloma je zaradi oddaljenosti že itak prikrajšano, tokrat celo blokirano. Včasini se upravičeno vprašujejo: »Zakaj taka brezbrzižnost od strani gospodarskega podjetja Komunale v Kočevju?«

Kaj je vzrok? Malomarnost? Kdo bi imel na vesti človeka, ki bi težje zbolel in bi nujno potreboval zdravniško pomoč iz Kočevja!

Prebivalci Poloma si želijo in zahtevajo, da se v bodoče kaj podobnega ne bo več primerilo. V nasprotnem slučaju se bodo morali pritožiti na občinske organe, da bodo to uredili. Taka brezbrzižnost do dela in do ljudi je obžalovanja vredna in celo kazniva. Na žalost se morajo ljudje v Polomu še vedno boriti s takimi problemi, ki jih drugod v republikli več ni.

H. O.

NERENTABILNE KRAVE

Slišali smo, da gre na kmetijski upravi v Dragi slabo, da so tu hoteli rediti plemensko živino, ki naj bi jo prodajali v Grčijo, pa se ni obneslo, da kravje mleko ne prodajajo nikamor, ampak ga popijejo kar teleta, da prejemajo zaradi takega gospodarjenja kmetijski na Drago le 80 ali pa 90 % plače in podobno.

V Dragi smo res zvedeli, da je bilo predvideno, da bodo tu redili mlado plemensko živino in jo prodajali v Grčijo in Makedonijo. V ta namen so prevzeli iz Livolda 118 »plemenskih« krav. Ko so se pojavili kupci, so odkupili le 4 krave, ostale pa niso ustrezale zahtevam kupcev. Krave niso šle v prodajo, njihovo mleko pa se ni splačalo prevažati v Kočevje, zato so kupili 35 telet, ki so jih krmili z mlekom. Med kravami so napravili lani tudi selekcijo in ugotovili, da imajo le 23 plemenskih telic, 12 plemenskih krav (in tiste 4, ki so jih prodali), vse ostale »plemenske« pa so odločili za pitanje. Nekaj izmed njih so jih prodali že jeseni v Anglijo. Obrat ima s starejšo živino res izgubo, zato se nameravajo krav čimprej znebiti. Redili bodo le teleta in to kombinirano s pašo in s pitanjem. V ta namen so sprejeli tudi pridelavo nekaterih pridelkov. Tako so še lani pridelovali med drugim tudi krompir in kolerabo, letos pa bodo le še deteljo, travo in 6 ha ovsa. Stevilo telet pa nameravajo povečati od sedanjih 60 na 180.